

1 015 та маҳалла ўз биносига эга эмас

Маҳалла деган ташкилот бино-сиз... Ўзи одамларга таянч ва суянч, кўмакчи, доим ёрдамга шай тузилма, бироқ ўзининг аҳволига ачинади киши...

КЎЗГУ

Санжар ИСМАТОВ,
"Mahalla" мухбири.

Айрим ҳолларда ёрдам сўраб келган-лар маҳалланинг ўзи кўмакка муҳтожли-гини кўриб, дардио ташвишини айтиш-га-да ийманади. Афсуски, айни пайтда қайсидир ташкилотнинг пастқам хона-ларида ёки мактаб, шифохоналарда фа-олият юритаётган, ижарама-ижара сарсон юрган маҳаллалар кам эмас...

Бугунги кунда 9 442 та маҳалланинг 1 015 таси (10,7 фоиз) ўз биносига эга эмас. Ушбу маҳаллалар ходимлари турли ташкилотларнинг биноларида ижарада фаолият кўрсатмоқда. Шунингдек, 595 тасида хоналар сони бир ёки иккитани ташкил этади, 473 таси — капитал, 649 таси — жорий таъмирга, 341 таси — ре-конструкцияга муҳтож, 2 552 тасининг кадастр ҳужжати мавжуд эмас. Шу билан бирга, 2 353 та (24,9 фоиз) маҳаллада мебель жиҳозлари, 3 173 тасида (33,6 фоиз) компьютер техникаси етишмайди.

Кўрииб турибдики, ҳолат мактанар-ли даражада эмас. Тўғри, ўтган йилларда тизимдаги ислохотлар натижасида кўп-лаб маҳаллалар ўз биносига эга бўлди, ҳатто айрим туман-шаҳарларда биносиз йиғинлар қолмади ҳисоб. Айрим ўрин-ларда одамларнинг ўзи ташаббус кўрса-тиб, ҳашар йўли билан маҳалла идорала-рини бунёд этишди, "Ташаббусли бюджет" лойиҳаси орқали бинолар қурилишига шароит яратилди.

Давоми 2-саҳифада.

“Бешлик”ни на назорат қилдик, на тергай олдик...”

Маҳалламиз янгиланишга, обо-донликка муҳтож ҳудудлардан бирига айланганди...

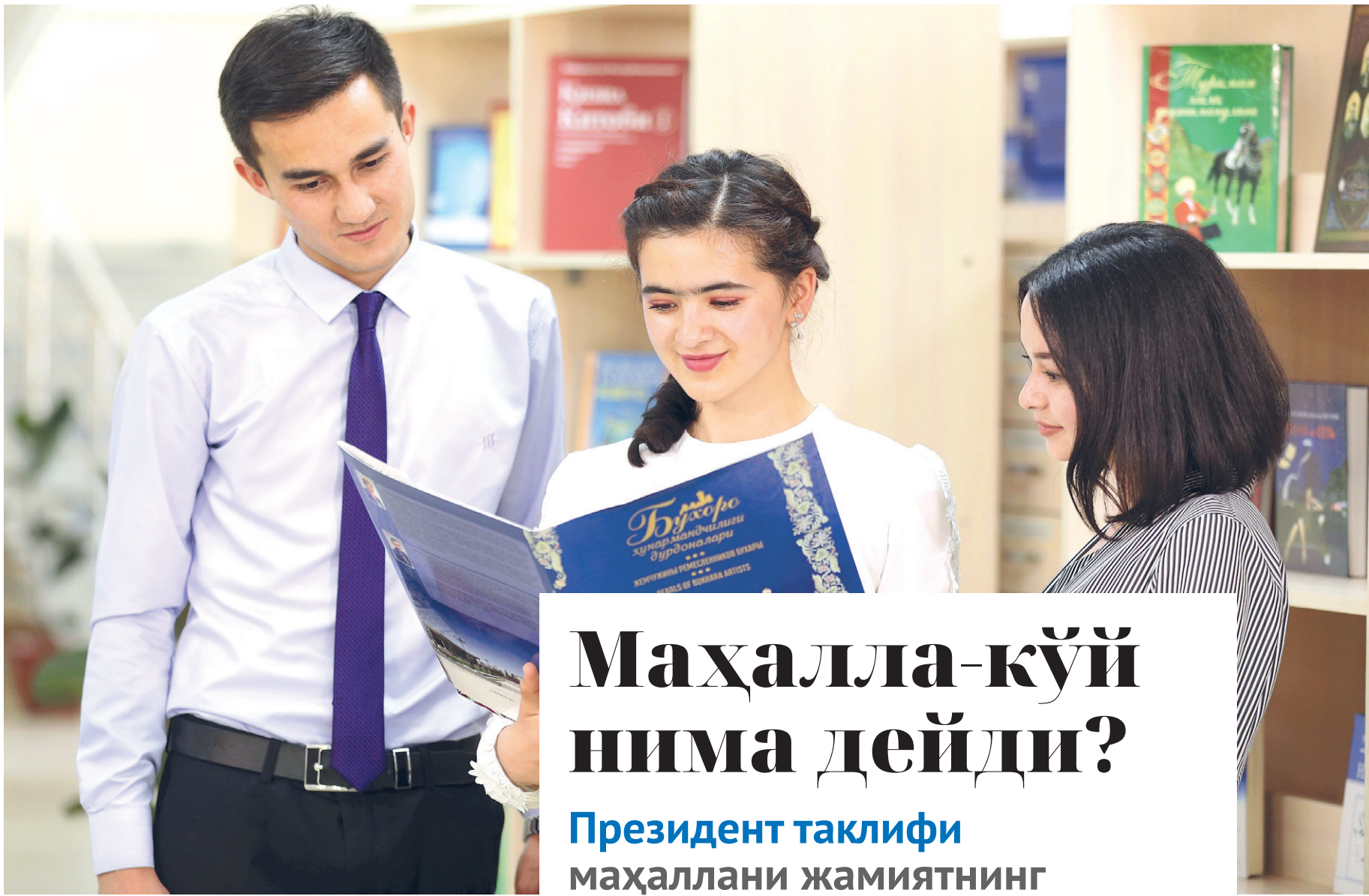
ОБОДЛИК

Комилжон ЯНГИЕВ,
Қорақўл туманидаги
“Қораҳожин” маҳалласи раиси.

Бу ерда ўтган аср олтмишинчи, етми-шинчи йилларида барпо қилинган йўл ва иншоотлар бугун таъмирталаб аҳвол-да, электр линияси тармоғини янгилаш, қўшимча трансформаторлар ўрнатишга эҳтиёж катта.

Бундан ташқари, ҳудуддаги мактаб ва оилавий поликлиникани қайта таъ-мирлаш, талаб даражасида жиҳозлаш, савдо ва маиший хизмат кўрсатиш шо-хобчалари фаолиятини йўлга қўйиш жуда муҳим. Қораҳожинлик жажжи болажонлар учун маҳаллада боғча мавжуд эмас, улар узок йўл юриб, қўшни “Деҳқонобод” ва “Жиғачи” маҳаллаларидаги боғчаларга қатнашади.

Давоми 2-саҳифада.

Маҳалла-кўй нима дейди?

Президент таклифи

маҳаллани жамиятнинг маънавий қиёфасига айлантириш бўйича янги ҳаракатни юзага келтирди

МАЪНАВИЯТ

Пардаҳол НОРҚОБИЛОВА,
Республика Маънавият ва маърифат
маркази бош мутахассиси.

Хар қандай инсон остона босиб, кўчага чиқиси билан уни маҳалла-си қарши олади. Яхши кунда ел-кадош, тушкун вақтида маслакдош бўладиган ҳам маҳалладир. Хар бир амалида “Маҳалла-кўй нима дейди?” деган савол асосида иш тутадиганлар маҳалланинг чинакам фарзанди ҳи-собланади. Аҳолисининг ташвишля-рини ўзиники, деб билган маҳаллалар халқнинг виждони демакдир.

Ўзини ўзи бошқаришнинг муҳим институти бўлмиш маҳалла фаолия-тининг ҳуқуқий асослари Конституция даражасида такомиллаштирилди. Қонун ҳужжатларида фуқаролар-нинг ўзини ўзи бошқариш органлари маслаҳат марказларини ташкил этиш ҳуқуқига эгалиги белгиланди.

Худудларда
тўртта
секторга
қўшимча
“Сурхондарё
тажрибаси”
асосида –
“Маънавият
сектори”
ташкил
этиляпти.

Давоми
2-саҳифада.

“Маҳалла еттилиги”га амалий кўмак бериляпти

Давлатимиз раҳбари топшириғи асосида Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси раиси Қаҳрамон Қуронбоев раҳбарлигидаги ишчи гуруҳи АНДИЖОН ВИЛОЯТИНИНГ Олтинкўл, Пахтаобод, Избоскан ва Марҳамат туманлари маҳаллаларида ўрганиш ишларини олиб бормоқда.

ЖАРАЁН

Ўрганишларда маҳаллаларда қили-наётган ишлар ҳолати таҳлил қилиниб, ташкилий чора-тадбирларга услубий кўмаклашилмоқда. Туманларда секторлар, идора ва ташкилотлар раҳбарлари ишти-рокида ташкил этилган ишчи гуруҳи йиғи-лишларида “маҳалла еттилиги” фаолияти, янги тизимнинг моҳиятини чуқур англаш, белгиланган вазифаларни қатъий ижро этиш, аҳоли билан манзилли ишлашда

натижадорликка эришиш масалаларига ургу берилди.

Хар бир туманда алоҳида Ишчи гу-руҳлари шакллантирилиб, аҳоли муаммо-ларини ўрганиш ва ҳал этиш, бандлигини таъминлаш, оилаларни мустаҳкамлаш, маънавият ва маърифат, ёшлар тарбияси каби йўналишларда олиб борилаётган ишлар ҳолати кўриб чиқилмоқда. “Хона-донбай” ишлаш натижасида келиб тушган масала ва муаммолар маҳалла, туман ва вилоят кесимида ҳал этиляпти.

► Биргина Олтинкўл туманида 9 та маҳаллада 195 нафар аҳоли билан ўтказилган мулоқотларда 6 та мурожаат келиб тушди, 11 та муаммоли масала аниқланди. Уларнинг 2 таси жойида ижобий ҳал этилган бўлса, 3 тасини ҳал қилиш бўйича қўшимча чоралар кўрилмоқда, қолган 6 таси маҳалла, туман-шаҳарлар ва вилоят кесимида тайёрланаётган “йўл харита”ларига киритилди.

Андижон вилоятидаги ўрганишлар давом этмоқда.

СИРДАРЁ ВА ТОШКЕНТ ВИЛОЯТларида Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси масъ-уллари, туман сектор раҳбарлари бош-чилигида “маҳалла еттилиги” фаолияти билан боғлиқ муаммоларни ўрганиш ва таҳлил қилиш бўйича ўқув-семинарлари ўтказилди. Унда ҳудуддаги барча маҳал-лалар вакиллари қатнашди.

Ўқув-семинарларда “маҳалла етти-лиги” фаолияти, маҳаллаларда аҳоли муаммоларини ўрганиш ва ҳал этиш, мо-лиялаштириш масалалари, аҳоли орасида тадбиркорликни кенг ривохлантириш, миграция, аҳоли бандлигини таъминлаш, оилаларни мустаҳкамлаш, маънавий ва маърифий, ёшлар тарбияси каби йўна-лишларда амалга ошириладиган ишлар, маҳаллалар ва туман “йўл харита”ларини ишлаб чиқиш масалалари атрофича муҳокама қилинди.

Раис ходимлар давоматини қандай назорат қилади?

— Президент фармонида маҳалла раислари “еттилик” вакил-ларининг ишга келиб кетишини назорат қилиши, давоматини юритиши белгиланган. Айтингчи, бу тизим қачондан ишга тушади? Табел қандай юритилади?

Янгибой ҲАКИМОВ,
Қамаш туманидаги “Бобуртепа” маҳалласи раиси.

Севара ЎРИНБОЕВА,
Адлия вазирлиги масъул ходими:

— Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари муҳокамаси порталига Вазирлар Маҳкамасининг “Ҳоким ёрдамчиси, хотин-қизлар фаоли, ёшлар етакчиси, профилактика инспектори, ижтимоий ходим ва солиқ инспекторининг ишга келиб кетиши бўйича давоматни (табел) юритиш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида”ги қарори лойиҳаси жойлаштирилди. Қарор лойиҳасига кўра, “маҳалла еттилиги”нинг ишга келиши

ва кетиши бўйича давомат (табел) юритилиб, ходимларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш йиғин раиси тўлдирган табел асосида амалга оширилади. 2024 йил 1 сентябрга қадар электрон табел тизими ишлаб чиқилади. Йўриқномага асосан, “маҳалла еттилиги” аъзоларининг ишга келиб кетиши бўйича давоматини (табел) юритиш учун жавобгарлик фуқаролар йиғини раиси зиммасига юкланади. Бу жараёнга давлат органлари ва ташкилотлари ҳамда уларнинг мансабдор шахслари аралашishiга йўл қўйилмайди.

Давоми 2-саҳифада.

Нотинч оиладаги бола қалбида кемтик ва ғазаб уйғонади

Турмуш ўртоғи хорижга ишлашга кетган аёл қайнопаси ва икки нафар қизи билан бирга қолади. Аввалига тинч-тотув яшаётганди. Лекин вақт ўтиб, орада келишмовчиликлар юза-га кела бошлади. Амма жиянларини онасига қарши қилиб қўйгач, келин фарзандларини ташлаб, ота уйига кетиб қолади. Мана, бир ойдан буён она ва болалар бир-биридан айро яшаб келяпти. Бу ҳақда хабар топган ота тезда уйига қайтиб келди...

8-саҳифада.

ЎЗБЕКИСТОН МАҲАЛЛАЛАРИДАГИ ЭНГ ТЕЗҚОР ХАБАРЛАРНИ ФАҚАТ БИЗДА КУЗАТИНГ!

1 февралдан энг кам истеъмол харажатларидан келиб чиқиб, айрим нафақалар миқдори 621 МИНГ СЎМ этиб белгиланди.

1 июлдан исталган коммунал хизматга ЯГОНА ҲИСОБ-РАҚАМ орқали тўлов тизими жорий этилади.

Президент фармони билан РАҚАМЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАР ХАЛҚАРО МАРКАЗИ ташкил этилади.

1 015 та маҳалла ўз биносига эга эмас

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада.

ЎЗЎ

МАҲАЛЛА БИНОСИНИ КИМ ҚУРИШИ КЕРАК?

Конун нуктаи назаридан ҳар бир маҳаллада тадбиркорлик субъектларини (инвесторлар) фаол жалб қилиш ҳисобига фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи комплексларини давлат-хусусий шериклик шартлари асосида қуриш белгиланган. Инвесторлар бўлмаган тақдирда, комплекслар қурилиши Қорақалпоғистон Республикаси бюджет, вилоятлар ва Тошкент шаҳар, туман ва шаҳарлар маҳаллий бюджетларининг қўшимча манбалари ҳисобидан ташкил этилади.

Бу жараён туман (шаҳар) ҳокимликлари зарур ер участкаларини қонунчиликда белгиланган тартибда ажратади. Маҳалла биноларига электр, газ таъминоти ва алоқа соҳага масъул ташкилотлар ҳисобидан, автомобиль йўллари қуриш, сув таъминоти ва канализация маҳаллий бюджетларнинг қўшимча манбалари ҳисобидан амалга оширилади. Шунингдек, маҳаллаларни мебель, техника, бошқа ускуна ва инвентарлар билан жиҳозлаш «Маҳалла» хайрия жамоат фонди маблағлари, грантлар, кредитлар, маҳаллий бюджетларнинг қўшимча манбалари ҳисобидан бажарилади.

Маҳаллага кўмак сўраб келганлар бу ерни ачинаш ҳисси билан эмас, шукроналик ва ишонч туйғуси билан тарқ этсин

ВАЗИЯТ ЎЗГАРАДИМИ?

“Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси фаолиятини йўлга қўйиш ва маҳаллаларда бошқарув тизимини такомиллаштириш бўйича “йўл харитаси”га кўра, Уюшма Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлиги ҳамда Иқтисодиёт ва молия вазирлиги билан биргаликда маҳалла раиси, ҳоким ёрдамчиси, ёшлар етакчиси, хотин-қизлар фаоли, профилактика инспектори, ижтимоий ходим ҳамда солиқ инспектори учун қулай ва ихчам биноларни ўзида мужассам қилувчи маҳалла идораларининг намунавий биноси лойиҳасини ишлаб чиқади.

Намунавий лойиҳа бўйича туманлар кесимида маҳаллий бюджетларнинг қўшимча манбалари, давлат-хусусий шериклик ҳамда бошқа манбалар ҳисобидан ўз биносига эга бўлмаган маҳаллаларнинг хизмат бинолари босқичма-босқич қурилади. Фуқаролар йиғинининг обрў-эътибори ошиб, унинг функционал фаолияти янгиланар экан, шунга кўра, маҳалланинг биноси кўркам, замонавий ва ҳавас қиладиган даражада бўлиши лозим. Зеро, маҳаллага кўмак сўраб келганлар бу ерни ачинаш ҳисси билан эмас, шукроналик ва ишонч туйғуси билан тарқ этсин.

Маҳалла-кўй нима дейди?

Президент таклифи маҳаллани жамятининг маънавий қиёфасига айлантириш бўйича янги ҳаракатни юзага келтирди

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада.

МАЪНАВИЯТ

Давлатимиз раҳбари 2023 йил 16-17 ноябрь кунлари Сурхондарё вилоятига ташрифи чоғида Маънавият ва маърифат Кенгашларининг ишчи тузилмаси сифатида ҳудудлардаги тўртта секторга қўшимча бешинчи – “Маънавият сектори”ни ташкил қилиш, бу борада “Сурхондарё таърибаси”ни яратиш бўйича таклиф билдирган эди. Бу таклиф маҳаллани жамятининг маънавий қиёфасига айлантириш бўйича янги ҳаракатни юзага келтирди.

Шу ўринда “Маънавият сектори”нинг вазифаларига қисқача тўхталиб ўтсак. Ушбу секторга ташкилот ва корхоналарнинг масъул раҳбарлари, зиёлилар бириктирилиб, ҳудудларнинг ижтимоий-маънавий ҳаритаси яратилади. Сектор жамятдаги мавжуд муаммоларга тизимли ёндашиб, амалга оширилаётган ишларни мувофиқлаштириши ҳамда мазкур соҳадаги вазифалар бўйича жавобгар ҳисобланади.

Маҳаллаларда маънавият секторини ташкил қилиш ижтимоий-маънавий муҳитни барқарорлаштириш билан бирга, аҳолини китобхонликка жалб этиш, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, маданият ва санъатга ошно қилиш, унутилиб кетилаётган миллий қадриятлар ва анъаналарни оммалаштириш ҳамда халқимиз орасида меҳр-оқибат туйғуларини кучайтириш каби бир қатор муҳим вазифаларни амалга оширишга хизмат қилади.

Давлатимиз раҳбари “Жамият ҳаётининг танаси иқтисодиёт бўлса, унинг жони ва руҳи маънавиятдир”, деб бежиз таъкидламади. Бугунги кунда ҳудудларда тўртта секторга қўшимча равишда бешинчи – “Маънавият сектор”ларининг ташкил этилаётгани иқтисодиёт билан маънавиятнинг уйғунлиги ва чамбарчаслигини белгилаб беради.

Бу жараёнда ҳар бир маҳаллада кутубхона ташкил этиш, аҳолини кенг кўламда китобхонликка қайтариш, вақтли матбуот нашрларига обунасини йўлга қўйиш, ҳар бир хонадонга газета-журналларнинг кириб боришини таъминлаш кўзда тутилган. Шунингдек, “маҳалла еттилиги” билан ҳамкорликда манзилли чора-тадбирлар режасини белгилаб олиб, маънавий-маърифий тарғиботни йўлга қўйиш, “еттилик” фаолиятини уйғунлаштириш мақсадга мувофиқдир. Шу боис Марказнинг масъул ходимлари ҳудудлардаги маҳаллаларда бўлиб, “Маънавият сектори”ни ташкил этиш бўйича услубий-амалий ёрдам кўрсатмоқда.

Келинг, сектор фаолиятини айнан Сурхондарё вилояти мисолида кўриб чиқайлик. Бугун вилоятнинг барча туман-шаҳарларида шундай секторлар фаолияти йўлга қўйилди. Хусусан,

Олтинсой туманидаги Алибой Бўтаев номидаги маҳаллада “Намунали маҳалла” Маънавият сектори ташкил этилиб, унга бир қанча амалий ёрдамлар кўрсатилди.

Ўтган муддат давомида маҳалланинг маънавий қиёфасини акс эттирувчи бир қатор лойиҳалар асосида марафон ва “Бизнинг обод маҳалламиз” лойиҳаси доирасида “Онам эккан райхонлар” акцияси ташкил этилди. Кўчалар, хонадонларни ободонлаштириш, мавсумий кўкаламзорлаштириш ишлари бажарилди.

“Спорт ҳамроҳ – спорт дўст” лойиҳаси асосида маҳаллада ўғил болалар ўртасида футбол, қиз болалар ўртасида волейбол жамоаси ташкил этилди. Маҳалладаги “Оқарбулоқ тонги” ашула ва рақс этнографик ансамбли фаолияти қайта жонлантирилди.

Қолаверса, “Менинг маҳаллам – маънавият маскани” мавзусида маънавият марафони ташкил этилиб, унинг доирасида “Ассалому алайкум – дунёдаги энг ширин калом”, “Маҳалладаги фойзли ва ихчам тўй”, “Маҳалламнинг обод хонадонини”, “Ёр-ёр айтган оналар”, “Алла – сеҳрли қўшиқ”, “Менинг маҳаллам – жиноятдан холи маҳалла”, “Маҳалламнинг манзур қизи”, “Маҳалламнинг алп йигитлари”, “Қайнонам – онам менинг, келиним – болам менинг”, “Сариштали келин – фариштали келин”, “Китобхон она – китобхон бола” тадбирлари ва танловлари ташкил этилди. Ҳомийлик асосида “Хонадон кутубхонаси учун 20 донга китоб”, “Набирам учун энг яхши совға – китоб”, “Еш оилага 50 донга китоб” китобхонлик акциялари ташкил этилди.

Раис ходимлар даволатини қандай назорат қилади?

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада.

“Маҳалла еттилиги” аъзоларининг ишга келиши ва ишдан кетишини ҳисобга олиш мақсадида ҳар бир фуқаролар йиғинида “Ходимларни ҳисобга олиш дафтари” юритилади. Мазкур дафтари фуқаролар йиғини раиси тўлдиради. Ходимлар бир иш кунни мобайнида ҳисобга олиш дафтарида икки марта қайд этилади. Бунда улар ҳар кунни, ишга келган заҳоти ҳамда ишдан кетиш олдидан дафтарга келиш ва кетиш вақтини имзо билан тасдиқлайди. Дафтарнинг ҳар кунни тўлдирилганини йиғин раиси назорат қилади. Ўзбекистон маҳаллалари уюшмасининг туман (шаҳар)

бўлимлари бир ойда камида икки марта ҳисобга олиш дафтларларининг тўғри ва ўз вақтида юритилишини текширади. Текшириш якунлари бўйича материаллар белгиланган тартибда зарур чора-тадбирлар қўриш учун “маҳалла еттилиги”нинг юқори турувчи ташкилотларига юборилади. Ҳар ой якунлари бўйича раис ҳисобга олиш дафтари мониторинг қилади, ходимларнинг ишга келиши ва кетиши бўйича даволатини тўлдирилади. Ишлаган вақт “соатбай” ҳисобланади. Табел тўлдирилгач, маҳалла раиси уни тасдиқлайди ва кўчирма нусхасини иш ҳақи ҳисоблаши учун ҳудудий мутахассисларга юборади.

“Бешлик”ни на назорат қилдик, на тергай олдик...”

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада.

ОБОДЛИК

Жорий йил бошидан “Қорахожи” маҳалласи “Обод хонадон”, “Обод кўча”, “Обод маҳалла” мезонлари асосида ривожлантирилаётган, аҳолини қийнаб келаётган кўп йиллик ташвиш ва муаммоларга ечим топиладиган бўлди. Бу борада “Йўл харитаси” ишлаб чиқилди.

Унга кўра, жорий йилнинг дастлабки чорағида 180 ўринли мактаб-гача таълим муассасаси бунёд этилади. Шунингдек, бу ердан оқиб ўтган ариқнинг 6 километр қисmini бетонлаш, 35 километр ички йўлни рисоладагидек кўринишга келтириш, шундан 19 километрдан зиёд тупроқли ички йўللари шағаллаштириш ва 6,5 километрини асфальтлаш кўзда тутилган. Эскириб яроқсиз ҳолга келган юздан ортиқ симёғоч бетон таянч устунларга алмаштирилди, 3 минг метр электр тармоғи янгиланади, қўшимча 2 та

трансформатор ўрнатилади.

Худди шундай, тоза ичимлик сув етиб бормаган 20 га яқин хонадонни оби-ҳаёт билан таъминлаш, маҳалла маъмурий биносини таъмирлаб, ҳудуднинг кириш қисмига рамзий дарвоза қуриш, болалар ва ворқаут майдончаларини барпо қилиш, мавжуд 4 та кўчани ободонлаштириб, тунги ёритиш чи-

роқларни ўрнатиш, маҳалладаги мол бозорини бошқа ҳудудга қўчириш каби муҳим ишлар амалда бошланди. Уйламанки, қисқа фурсатда маҳалламиз обод ва кўркам масканга айланади.

Шу ўринда маҳалла тизимидаги ўзгаришлардан мамнунлигимни айтиб ўтай. Очиғи, жамоада бит-та раҳбар бўлмаса, ҳамма ара-

Раис сифатида уларни на назорат қиласиз, на тергай оласиз. Маҳалла кўрсаткичлари пасайса, яна раис барчасига айбдор бўлаверади.

вани ҳар томонга олиб қочади. Биз маълум вақт шундай ишладик: “бешлик” вакиллари юқори турувчи ташкилотлари топшириғини бажаради, ишга келиб-кейтиши ҳаминқадар, уларнинг қаерда нима иш билан юрганини билмаймиз. Раис сифатида уларни на назорат қиласиз, на тергай оласиз. Маҳалла кўрсаткичлари пасайса, яна раис барчасига айбдор бўлаверади. Шу боис янги тизим асосида “маҳалла еттилиги” ташкил этилиб, уларнинг назорати, келди-кетдиси, табелини раислар юритар экан, жамоада бирдамлик, ўзаро уйғунликда ишлаш самарадорлиги ошади. Бу ўзгаришдан жуда мамнунмиз.

Президент қарорига асосан, НОДАВЛАТ УМУМИЙ ЎРТА ТАЪЛИМ ташкилотлари тармоғи кенгайтирилади.

Тошкент тумани «Чигатой» маҳалласида махсус тезкор операцияларни ўтказиш учун МАХСУС ПОЛИГОН курилади.

2027 йилга қадар 1000 та умумтаълим мактабида «СМАРТ СИНФЛАР» ташкил этилади.

Минбар

Хориж тажрибасини ҳаётга татбиқ этамиз

БОБУР УМРЗОҚОВ,
ЗОМИН ТУМАНИДАГИ
“ПЕШАФОР” МАҲАЛЛАСИ
ҲОКИМ ЁРДАМЧИСИ.

Маҳаллаимизда “бешлик” ходимларининг ҳамкорлиги натижасида йилдан-йилга ўсиш кузатишмоқда. Жумладан, ўз хизмат вазифамдан келиб чиқиб, камбағалликни қисқартириш, бандликни таъминлаш, тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга эътибор беряпман.

2023 йилда маҳаллада истикомат қилувчи 6 572 нафар фуқаронинг 135 нафари ишсизлар рўйхатида киритилганди. Уларнинг 126 нафарига имтиёзли кредит ажратилиб, бандлиги таъминланди. 38 нафари доимий ишга жойлашган бўлса, 90 нафари ўзини ўзи банд қилди. Жами 21 та лойиҳага 654 млн. сўм кредит маблағи йўналтирилди. Бундан ташқари, 12 нафар ишсизга 68 млн. сўм субсидия олиб берилди. 7 нафари касб-хунар ўрганиши учун ўқишга йўналтирилди. 5 нафар фуқарога жами 25 гектар ижарага ер ажратилишига кўмаклашилди.

2024 йилдаги режага кўра, оилавий тадбиркорликни ривожлантириш мақсадида 450 млн. сўм кредит маблағи ва 60 млн. сўм субсидия ажратилиши назарда тутилган. 8 та кичик тадбиркорлик субъекти, 14 та ЯТТ ташкил этилади. Қолган даврда шакллантирилаётган 2 та “маҳаллабай” кичик лойиҳа мавжуд. 12 та хонадонга 30 млн. сўмлик ижтимоий ёрдам берилди.

Худудда 1 023 та хонадон бўлиб, 870 тасида томорқа бор. Барча томорқадан самарали фойдаланиб келмоқда. Жами 8 гектар томорқа майдонида тўқсонбости экин парваришланяпти. 4 та иссиқхонада 14 нафар

Асосий йўналишимиз хунар-мандчилик бўлиб, асосан, хотин-қизлар ўз хонадонида чопон тикиш билан шуғулланади. Уларнинг 36 нафари 5 миллион сўмдан кредит олиб, фаолиятини ривожлантирмоқда.

маҳалладошимиз ўзини ўзи банд қилган. Асосий йўналишимиз хунармандчилик бўлиб, асосан, хотин-қизлар ўз хонадонида чопон тикиш билан шуғулланади. Уларнинг 36 нафари 5 миллион сўмдан кредит олиб, фаолиятини ривожлантирмоқда.

2023 йилда меҳнат фаолиятимда ижобий янгилик бўлди. Мамлакатимизда салоҳиятли кадрлар резервига киритилган номзодларнинг

билимини ошириш ва касбий кўникмаларини ривожлантириш мақсадида тегишли ўқув курсларни ташкил этиш ҳамда вазирлик ва идораларда, шунингдек хорижий давлатларда малака оширишини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат хизматларини ривожлантириш агентлиги қатор ишлар амалга оширмоқда. Ўтган йилнинг сентябрь ойида

Москва, Калуга ва Владимир вилоятларида бўлиб, маҳаллий ҳукумат идораларининг фаолияти ва ижобий тажрибалари билан танишдик. Малака ошириш давомида зарур билим ва кўникмаларга эга бўлиб, келгусида ушбу тажрибаларни ўз худудимизда тadbиқ этиш имконига эга бўлдик.

салоҳиятли кадрлар резервига киритилган номзодлар орасидан рус тилини мукаммал даражада билаётган 20 нафар сараланган номзодлар сафида 25-30 сентябрь кунлари Россия Федерацияси Президенти ҳузуридаги Россия халқ хўжалиги ва давлат хизмати академиясида “Худудлар ривожланишини бошқариш” мавзусида малака ошириб қайтдим.

Бир ҳафта давомида академияда давлат органларида кўп йиллар фаолият юритган ва амалий тажрибага эга мутахассислар, профессор ўқитувчилар дарслар ўтишди. Бундан ташқари, Москва, Калуга ва Владимир вилоятларида бўлиб, маҳаллий ҳукумат идораларининг фаолияти ва ижобий тажрибалари билан танишдик. Малака ошириш давомида зарур билим ва кўникмаларга эга бўлиб, келгусида ушбу тажрибаларни ўз худудимизда тadbиқ этиш имконига эга бўлдик.

Шу ўринда ишсизликнинг олдини олиш учун худудда кичик ишлаб чиқариш корхоналари ташкил этиш таклифини билдирмоқчиман. Бундан ташқари, кредит ажратишда худуд “драйвери”ни ҳисобга олиш лозим. Масалан, бизнинг маҳалла чорвачиликка ихтисослашган. Кредит маблағини ажратишда шу йўналишга кўпроқ лимит берилса, натижадорлик ортади.

Айрим нафақа миқдорлари оширилди

БИЛАСИЗМИ?

Президент Фармони (ПФ-24-сон, 31.01.2024 й) билан айрим ҳужжатларга ўзгартиришлар киритилди.

Фармонга кўра, 2024 йил 1 февралдан қуйидаги нафақалар миқдори 621 минг сўм этиб белгиланди:

зарур иш стажига эга бўлмаган кекса фуқароларга нафақа;

иш стажи тўлиқ бўлмаган ҳоҳдаги ёшга доир пенсиянинг энг кам миқдори кўшимча тўловни ҳисобга олган ҳолда;

ўзгалар парваришига муҳтож ногиронлиги бўлган 18 ёшгача болаларнинг парвариши билан банд бўлган боланинг қонуний вақилига нафақа;

боқувчисини йўқотганлик нафақаси олувчиларнинг бир нафар меҳнатга қобилиятсиз оила аъзоси учун нафақа (кейинги ҳар бир меҳнатга қобилиятсиз оила аъзоси учун — 212 000 сўм);

боқувчисини йўқотганлик пенсияси олувчиларнинг бир нафар меҳнатга қобилиятсиз оила аъзоси учун пенсиянинг энг кам миқдори.

Мазкур миқдорлар расмий энг кам истёмолат харажатларидан келиб чиқиб белгиланган.

Тажриба

“Оқова сув энг оғриқли ҳолатимиз...”

РУСТАМ НОРОВ,
АРНАСОЙ ТУМАНИДАГИ
“ГУЛБАҲОР” МАҲАЛЛАСИ РАИСИ.

Маҳаллаимиз оғир ҳудуд ҳисобланиб, инфратузилма абзор аҳволда эди. Жорий йил муаммолар барҳам топишига умид қиляпмиз. Боиси маҳаллани “Обод хонадон”, “Обод кўча”, “Обод маҳалла” мезонига асосан ободонлаштириш кўзда тутилган. Лойиҳага кўра, 7-умумтаълим мактаби биноси мукаммал таъмирланади, 2,8 какирим ички йўлларга асфальт ётқизилади, 2,4 км. шағаллаштирилади. Аҳолини тоза ичимлик сув билан таъминлаш учун 1,3 км. янги тармок тортилади. 137 та электр таянч устунлари ва улар орасидаги тармоқлар янгиланади, 2 та янги трансформатор ўрнатилади, 2 та мавжуд мукаммал таъмирланади. Маҳалладаги 2 та кўп хонадонли уйлارнинг таъмирланиши, 2 км. ички ирригация тармоқлари қуриш ва таъмирлаш ишлари йил режасидан ўрин олган. Аҳолига қулайлик яратиш мақсадида 1,5 км. пиёдалар йўлаги қўрилади, мавжудлари таъмирланади, кўчаларга янгидан 20 дона тунги ёриткич ўрнатилади. 3 та чиқиндихона қуриш ва таъмирлаш билан бирга янги типдаги модулар ва чиқинди қутилари ўрнатилади. Кўча, хиёбонларга 3 500 тул дарахт кўчатларини экиш ҳамда гулзорлар ташкил этиш кўзда тутилган.

Ҳозирданоқ ишлар бошланиб, кўча ва хиёбонлар тозаланмоқда. Туман нуричилари электр трансформаторлари, устун ва тармоқлар созилини текшириб, носозларини алмаштирмоқда. Жумладан, маҳаллада электр таъминоти қорхонаси ходимлари томонидан бир дона трансформаторни жорий таъмирлади, 10 кВ.ли қучланишга эга 300 метрли электр энергияси тармоғи тараңлаштирилди ва изоляторлари алмаштирилди. Маҳалланинг кириш қисмидаги кўча чиқроқларининг носозлари таъмирланиб, айримлари янгиланди. Туман обо-

донлаштириш бошқармаси ишчилари оқова сув ариқларини тозалаб, йиғилган чиқиндиларни ташимоқда, дарахтларга шакл берилмоқда. Фуқаролар билан суҳбатлашиб, уларга томорқадан самарали фойдаланиш, унинг ҳар қаричидан даромад топиш имкониятлари борлиги тушунтирилмоқда.

Маҳалла кундан-кун чирой очмоқда. Режага кўра, 2024 йил якунига қадар маҳаллада битта ҳам ишсиз фуқаро қолмайди. Дарҳақиқат, томорқадан унумли фойдаланиш ҳисобига аҳолига ўзини ўзи банд қилиш ва кўшимча даромад топиш имкониятлари чегараланмаган. Мисол учун, жами 417 та хонадонда томорқа бўлиб, 20 таси шу орқали ўзини ўзи банд қилган. 2023 йилда 76 та ишсиз аниқланган бўлса, 35 нафарига кредит ажратилиб, 15 нафарига субсидия асосида асбоб-ускуна олиб берилди. 26 нафар ишсиз касб-хунарга ўқитилмоқда. Кредит сўраб жами 80 нафар талабгордан келиб тушган аризанинг 55 таси ижобий ҳал этилди.

Ишсизлар рўйхатида мигрантлар улуши ҳам бор. 2023 йилда шу тоифадаги 34 нафар фуқаро рўйхатга олинган бўлиб, 14 нафарига субсидия орқали асбоб-ускуна берилди. Натижада улар

ўзини ўзи банд қилиб, оиласи бағрида меҳнат қилмоқда. Жами 93 нафар фуқаро ўзини ўзи банд қилган. Масалан, субсидия ҳисобидан пайвандлаш ускунаси сотиб олган Сардор Абдуллаев ҳозирда нафақат ўзи, балки яна 5 нафар маҳалладошини иш билан таъминлади. Йил бошида рўйхатга олинган 40 нафар эхтиёжманд оиланинг 8 тасига моддий ёрдам берилди. 31 та оила вакилларига жами 34 гектар ер майдони ажратилди. Шу ўринда худудга хос муаммоларни ҳал этиш бўйича таклифини билдириб ўтмоқчиман. Яъни, бизнинг маҳаллада “ўсиш нуқта” — деҳқончилик ҳамда томорқачиликни ривожлантириш орқали ишсизликнинг олдини олиш мумкин. Аммо бу соҳа учун зарур бўлган оқова сув энг оғриқли ҳолатимиз. Агар шу масала ижобий ҳал этилса, ишсизлар сони кескин камайишига эришамиз.

Бундан ташқари, мигрантларни иш билан таъминлаш учун ишлаб чиқариш корхонасига эхтиёж бор. Яна бир таклифим — жиноятчиликни рўйхатга олиш тартибини қайта кўриб чиқиш керак. Масалан, бошқа худуддан келиб жиноят содир этса ҳам, шу жиноят содир бўлган маҳалла номига ёзилапти.

Бизнинг маҳаллада “ўсиш нуқта” — деҳқончилик ҳамда томорқачиликни ривожлантириш орқали ишсизликнинг олдини олиш мумкин. Аммо бу соҳа учун зарур бўлган оқова сув энг оғриқли ҳолатимиз.

Ҳоким ёрдамчиси маҳаллада қандай вазифаларни бажаради?

БИЛАСИЗМИ?

Ҳоким ёрдамчилари доимий даромад манбаига эга бўлмаган ишсиз аҳолини касб-хунар ва тадбиркорликка ўқитиш ҳамда бандлигини таъминлаш чораларини кўради. Бунда ҳар ойда камида 10 нафар ишсизнинг даромадли меҳнат билан банд қилиш кўзда тутилган.

Маҳаллада тадбиркорликни ривожлантириб, аҳолининг тадбиркорлик ташаббусини қўллаб-қувватлаш мақсадида кредит ва субсидия ажратилишида кўмаклашади. Жараёнда ҳар чоракда бир маротаба кредит ёки субсидия ажратилган фуқароларнинг уйига бориб, тадбиркорлик ва даромад топишга қаратилган фаолиятини юриб кетишига ёрдамлашади.

Ўзини ўзи банд қилган ҳамда ташаббускор фуқароларнинг тадбиркорликка қизиқишларини аниқлаб, уларнинг кичик бизнес субъектига айланишига ёрдам беради. Ҳар чоракда камида 5 нафар ўзини ўзи банд

қилган ҳамда ташаббускор фуқароларни яқка тартибдаги тадбиркор ёки оилавий корхона сифатида иш бошлашига эришиши лозим.

Аҳолига ижара ҳуқуқи асосида ажратилган ер майдонлари ва томорқаларда экилган экинлар ва етиштирилган маҳсулотлар ҳисобини юритади, шунингдек, деҳқон хўжаликлари билан экспортёр, брокер ва қайта ишловчи корхоналарнинг ҳамкорлигини ташкил этади.

Маҳаллаларда кичик ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш бўйича микролойиҳалар манзилли дастурини шакллантиради ва лойиҳаларни амалга оширишга тўсиқ бўлаётган муаммоларни ҳал этишга кўмаклашади.

Бўш турган бино-ишоотлар ва ер майдонларини аниқлаб, уларни белгиланган тартибда аукцион савдоларига чиқариш чораларини кўради.

Камбағал оиаларнинг ҳар бири учун “индивидуал дастур” ишлаб чиқади ва уларнинг даромадини ошириш чоратадбирларини белгилайди.

Бўш турган бино-ишоотлар ва ер майдонларини аниқлаб, уларни белгиланган тартибда аукцион савдоларига чиқариш чораларини кўради.

Миграция агентлиги ўзбекистонликлар учун Германияда 50 МИНГ БУШ ИШ ЎРНИНИ тақлиф қилмоқда.

Битирувчиси IT-хизматларни экспорт қилувчи ташкилотга ишга жойлашган НТТга БИР МАРТАЛИК СУБСИДИЯ ажратилади.

Янги ҳайдовчилик гувоҳномасидан фойдаланган ҳолда ПАРВОЗГА РЎЙХАТДАН ЎТИШГА рухсат берилади.

“Ёшлар дафтари”га киритилганларга имтиёзлар бор

- Тадбиркорлик учун субсидия ажратилади
- Тўлов-контракт бўйича имтиёз яратилган

Тадбиркорлик ёки ўзини ўзи банд қилиш фаолиятини бошламоқчи бўлган ёшларга асбоб-ускуна ёки меҳнат қуролларини сотиб олиш учун БХМнинг 40 бараваригача ҳоким ёрдамчисининг ижобий тавсияси асосида субсидия ажратилади.

Субсидия олиш учун ёшлар ариза билан туман(шаҳар) ёшлар бўлимига асбоб-ускуна ёки меҳнат қуролларининг тури, миқдори, товарнинг маркази, тахминий нархи тўғрисидаги маълумотларни бериши керак. Мазкур ҳужжатлар 3 иш кунини ариза берган ёшлар яшайдиган маҳалладаги ҳоким ёрдамчисига юборилади.

Ҳоким ёрдамчиси 5 иш кунини субсидия ажратиш ҳақидаги тавсияни ёки рад этиш тўғрисидаги хабарномани ёшлар ишлари бўлимига юборади. Субсидия ажратиш рад этилганда, унинг сабаблари аниқ келтирилиши шарт. Ҳоким ёрдамчиси аризани 5 иш кунини куриб чиқмаса ёки тавсиянома бериши асоссиз рад этса, Васийлик кенгаши (ёшлар ишлари бўлими) ўз ташаббуси билан субсидия бериши мумкин.

Субсидия ажратиш маъқулланса, Ёшлар ишлари бўлими асбоб-ускуна ёки меҳнат қуролларини сотиб олади ва уни ариза берган ёшларга етказиши.

Бундан ташқари, ёшлар Ўзбекистондаги ҳар қандай, шу жумладан, давлат, хусусий, жоржий ОТМларда, техникум, коллежларда ўқиётган бўлса, контракт бўйича имтиёздан фойдаланиши мумкин.

Мазкур имтиёз фақат бакалавр эмас, магистратура босқичида ўқиётганларга ҳам берилади. Бунда бакалавриятнинг кундузги, сиртки ва кечки шакли, магистратуранинг фақат кундузги йўналиши бўлиши керак.

Контрактнинг 50 фоизигача қисми, бироқ БХМнинг 50 бараваридан ошмаган миқдориди қолаб берилади. Ариза Ёшлар ишлари бўлимига берилади ва унга ОТМ ёки бошқа таълим муассасаси берган контракт нусхаси илова қилиниши керак. Ариза 3 иш кунини маҳалладаги ёшлар етакчисига қўриб чиқиш учун юборилади. Ёшлар етакчиси 5 иш кунини контрактни қоплаш ҳақидаги тавсиянома ёки рад этиш тўғрисидаги хабарнома юборади.

Тавсиянома бериш рад этилса, у асослантирилган бўлиши шарт. Ёшлар етакчиси аризани 5 иш кунини куриб чиқмаса ёки тавсиянома бериши асоссиз рад этса, Васийлик кенгаши (ёшлар ишлари бўлими) ўз ташаббуси билан субсидия бериши мумкин. Ёшлар ишлари бўлими контрактни қоплаш ҳақида қарор қабул қилингандан сўнг 3 иш кунини уни ОТМ ҳисоб рақамига ўтказиб беради.

“Ташаббусли бюджет”га ижтимоий тақлифларни қўшмаслик керак

ХАЙРУЛЛА АБДУРАҲМОҲОВ.

Жорий йил 1 февралдан “Ташаббусли бюджет” лойиҳасининг 2024 йилги 1-мавсуми учун ташаббуслар қолдириш бошланди. 1-мавсум учун жами 3 трлн. сўм маблағ ажратилмоқда. Ҳар битта ташаббус учун 1 млрд. 360 млн. сўм маблағ сўраш мумкин.

Фуқароларга маҳаллий бюджет пулларининг бир қисmini қарерга ишлатишни ҳал қилиш

имконини берувчи ушбу лойиҳани ҳеч кимга сир эмас. Аммо вақт ўтиши билан аниқланган камчиликлар лойиҳага конструктив ўзгаришлар киритиш заруратини юзага келтирди. Чунки танловда қолиб чиқиш учун бир одам бир қанча сим картадан фойдалангани, маълум миқдордаги пул эвазига овозлар сотиб олингани кўп эътирозларга сабаб бўлган.

Ниҳоят бу масалаларга ечим топилди. Жамоатчилик муҳокама-сига қўйилган 2024 йилги давлат дастури лойиҳасида “Ташаббус-

ли бюджет” билан боғлиқ муҳим тартиб белгиланмоқда. Унга кўра, 2024 йил 1 апрелдан бошлаб “Ташаббусли бюджет” доирасидаги лойиҳалар ташаббускорлар, маҳалла раиси ва фаолларининг иш сифати юзасидан розилиги олинганидан кейингина фойдаланишга қабул қилиш тартиби жорий этилади.

Энг катта янгилик — бу овоз беришда соғлом рақобат муҳитини яратиш мақсадида “Бир фуқаро — бир овоз” тизими ишга туширилмоқда. Яъни энди номда нечта сим-картаси бўлишидан қатъи

назар 1 киши фақат 1 марта овоз бера олади. Масалан, менинг номимда “Uzmobile”, “Mobiuz”, “Ucell” ва “Beeline” рақамлари бор бўлса, аввалгидек 4 та овозга эга бўла олмайдим. Энди фақат 1 марта овоз бераман. Кейинги сафар бошқа компания рақамидан яна овоз бермоқчи бўлсам, ҳаракатим рад этилади.

Бу орқали юзлаб сим-карта сотиб олиб, овозлари сонини сунъий кўпайтиришга чек қўйилади. Бунинг учун 2024 йил март ойидан ташаббусли бюджетлаштириш жараёнида овоз беришда соғлом рақобат муҳитини яратиш мақсадида “бир фуқаро — бир овоз” тизими жорий этилади. Рақамли ҳукумат лойиҳаларини бошқариш маркази билан ҳамкорликни йўлга қўйиш орқали овоз бериш жараёнида фуқароларни идентификация қилиш ҳамда бир фуқаро берган битта овозни қабул қилиш тизими жорий этилади. Шунингдек, бундан буён “Ташаббусли бюджет” доирасидаги лойиҳалар ташаббускорлар, маҳалла раиси ва фаолларининг иш сифати юзасидан розилиги олинганидан кейингина фойдаланишга қабул қилиш тартиби жорий этилиши кутилмоқда. Бу орқали ишни сифатсиз топширадиганларга қарши курашилади.

Бизнингча, яна бошқа ўзгаришлар киритилиши керак. Масалан, танлашда вилоят ва шаҳар(туман)дан ташқари, маҳаллани ҳам қўшилиши яхши. Лойиҳаси бир марта ютган маҳалла кетма-кет қатнашиши тўғри эмас. Балки бир мавсум дам бериш мумкин. Бу билан аҳоли сони кам маҳаллаларнинг ютиш имконияти ортади. Ташаббус категориялари рўйхатидан мактаб, (махсус мактаблар), олий ўқув юртлари, боғча ва шифохоналар чикариб ташланиши керак. Бу орқали ўқитувчи ва шифокорлар зиммасига юклатилаётган ноқонуний вазифа олиб ташланади. Фақат маҳаллаларни асфальтлаш, ичимлик сув тортиш, электр симлари ва янги постанциялар қуриш, аҳоли дам олиш ва спорт масканлари қуриш учун ташаббуслар қолдирилиши керак.

“Ишсизлик юқори, “қизил тоифа” дамиз”

Раҳим ҚУРБОНОВ, Наманган туманидаги «Яшнобод» маҳалласи раиси.

Тумандаги энг оғриқли ва муаммоли маҳаллалар қаторида турардик. Инфра-тузилма билан боғлиқ масалалар йиллар давомида ечимини топмаётганди. Ниҳоят, “Обод маҳалла”, “Обод кўча” ва “Обод хонадон” мезонлари асосида ҳудудда амалий ишлар бошланди.

Маҳалламиз шу дастур асосида танлаб олиниб, хонадонлар ва 7 та кўчада жараёнлар қизғин кечмоқда. Асосан маҳалла инфратузилмаси, кўчалар, ижтимоий соҳа объектлари ва аҳоли яшаш хонадонларига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шунинг баробарида ҳудудда ободонлаштириш ишлари жадал давом эттирилмоқда.

Ўтган йилги сарҳисобга кўра, 32 та эҳтиёжманд оила рўйхатга олинган. Уларнинг 22 нафар аъзосига субсидия асосида тикув машинаси берилди. Масалан, Соҳиба Собированинг уйи таъмирланган бўлса, 2-гурӯх ногирони Рустам Умаровга ҳашар йўли билан 2 хонага

уй қуриб берилди. “Аёллар дафтари”даги Нилуфар Йўлдошевага 30 йил муддатга 15 сотих ер ажратилди. Қолган 6 нафар фуқарога моддий ёрдам кўрсатилди.

Тадбиркорлик фаолиятини бошлаш истагидаги 5 нафар талабгор кредит учун ариза берганди. Барчасига чорвачилик йўналишида маблағ ажратилди. Мақсадли фойдаланиб, амалда 10 та янги иш ўрни яратди.

Хатловда аниқланган 34 нафар ишсизнинг 15 нафари томорқа орқали ўзини ўзи банд қилган бўлса, 10 нафарига вилоят камбағаллиқни қисқартириш ва бандлик бошқармаси ташаббуси билан субсидия асосида тикув машинаси берилди. Натижада улар ҳам ўзини ўзи банд қилди.

Ишсизлик даражаси юқорилиги сабабли “қизил” тоифага киритилганмиз. Асосан, ёшлар ва мигрантлар ҳисобига бу рақам орттиб кетмоқда. Шу боис янги иш ўринлари яратиш, ер майдонларида ўзини ўзи банд қилиш каби воситалардан фойдаланяпмиз. Мисол учун ўтган йилда 120 нафар мигрант рўйхатга олиниб, уларнинг 25 нафарига узок муддат фойдаланиш учун 15 сотихдан ер ажратиш белгиланди. Бандликни таъминлашда томорқадан самарли фойдаланяпмиз. Жами 545 та хонадон бўлиб, ҳаммасида томорқа бор. Уларнинг 70 таси томорқа орқали ўзини

ўзи банд қилган.

Маънавий-маърифий тадбирлар натижасида 2023 йилда ҳудудда оилавий ажарлишлар, жиноятчилик кузатилмади. Жиноятчиликнинг олдини олиш учун кўчаларга ҳомийлар кўмағида 6 та кузатув камераси ўрнатдик. Ўз навбатида жазони ижро этиш муассасасидан қайтган фуқаролар билан узвий алоқа ўрнатганмиз. Масалан, 2023 йилда оила бағрига қайтган Аҳадилло Сулаймоновга ҳоким ёрдамчиси тавсияси билан мотокультиватор берилди. Бу орқали фуқаро ўзини ўзи банд қилди. Маҳаллада нотинч ва муаммоли оила йўқ. Аҳиллик ва ҳамжиҳатлик билан ҳудудни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштиришга эришяпмиз. 2023 йилда “Яшил макон” лойиҳаси бўйича 522 дона кўчат экиб, электрон плат-формага киритилди.

Муаммоларга ечим топишда сектор ва ҳокимлик яқиндан кўмаклашмоқда. 2-секторга қараганимиз учун ўтган йили туман прокурори ташаббуси билан кичик спорт майдони қуриб берилди. Аммо спорт билан оммавий шугулланиш учун спорт майдони ва жиҳозлари йўқ. Шунингдек, давлат мактабгача таълим ташкилоти, мактаб бўлмагани учун болажонларимиз кўшни маҳалладаги муассасаларга қатнаб таълим-тарбия олмақда.

Касаначилик ташкил этган тадбиркорларга субсидия ажратилади

“Ўзбекистон Республикаси Камбағаллиқни қисқартириш ва бандлик вазирлиги ҳузуридаги хунарамдчилик ва касаначиликни қўллаб-қувватлаш жамғармаси фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Вазирлар Маҳкамаси қарорига кўра, маҳаллаларда касаначиликни ташкил этган тадбиркорларга субсидия ажратиш тартиби белгиланган.

Юқоридаги қарор асосида “Хунарамдчилик ва касаначиликни қўллаб-қувватлаш жамғармаси маблағлари ҳисобидан маҳаллаларда касаначиликни ташкил этган тадбиркорлик субъектларига субсидия ажратиш тартиби тўғрисида”ги низом тасдиқланган.

Низомга мувофиқ, касаначиликни ташкил қилган тадбиркорларга Хунарамдчилик ва касаначиликни қўллаб-қувватлаш жамғармаси маблағларидан улар фаолиятининг дастлабки 3 ойида бир ойлик ўртача даромади миқдорида 1 марталик субсидия берилади.

Субсидия олиш учун ҳоким ёрдамчиси тавсияси асосида маҳаллий меҳнат органига ёки ЯИДХП (my.gov.uz) портали орқали мурожаат қилиши мумкин. Мурожаатда касаначи маълумотлари, субсидия тўлаб берилиши лозим бўлган ҳисоб-варақ ва манзили кўрсатилади. Мурожаат 3 иш кунини куриб чиқилади.

Субсидия ажратиш куйидаги ҳолатларда рад этилиши мумкин:

- ҳужжатлар тўлиқ тақдим қилинмаганида;
 - касаначи билан тузилган меҳнат шартномаси ёки фуқаролик-хуқуқий шартномаси Ягона электрон шартномалар порталида рўйхатдан ўтказилмаганида;
 - касаначининг дастлабки 3 ой давомидаги даромади ҳақидаги маълумот ҳаққонийлиги тасдиқланмаса.
- Мурожаат рад этилганида 1 кунда бу ҳақида мурожаатча хабар берилади. Субсидия ажратиш ҳақида қарор қабул қилинганида 5 иш кунини субсидия мурожаатчига ўтказиб берилади.

Республика бўйлаб
3 054 нафар
респондент иштирокида
“ОИЛАЛАРНИНГ
БАХТЛИЛИК ДАРАЖАСИ”
мавзусида сўров
ўтказилди.

Мурожаатлар
билан боғлиқ
қўпол қонунбузилиш
ҳолатлари бўйича
385 та ЖИНОЯТ ИШИ
қўзғатилди.

Ёшлар ишлари
агентлиги
маълумотига кўра,
2 620 ТА МАҲАЛЛА
“ёшлар ишсизлигидан
ҳоли ҳудуд”га
айланди.

МОҲИЯТ

Тадбиркорлар учун жорий этилган барқарорлик рейтинги қандай ишлайди?

Рейтинг баҳолаш мезонлари 23 та.
Улар 3 та гуруҳга бўлинган

Ўзбекистонда 2024 йил 1 февралдан тадбиркорлар рейтинги жорий этилди. Рейтинги доирасида тадбиркорлик субъектлари қуйидаги тоифаларга ажратилади:

“AAA”, “AA” ва “A” тоифалар – юқори барқарорлик рейтинги;
“BBB”, “BB” ва “B” тоифалар – ўрта барқарорлик рейтинги;
“CCC”, “CC” ва “C” тоифалар – қониқарли барқарорлик рейтинги;
“D” тоифа – қуйи барқарорлик рейтинги.
Бунда юқори рейтингга эга тадбиркорлар рағбатлантирилади, бироқ рейтингни паст қорхоналарга нисбатан жазо чоралари қўллаш назарда тутилмаган.

Агар тадбиркор “AAA” тоифадаги рейтингга эга бўлса:

– солиқ органлари томонидан текширишлар ўтказилмайди;
– ҚҚСдан ҳосил бўлган солиқ суммаси бир кунда қайтарилади (амалдаги муддат 7 кундан 30 кунгача);
– ҚҚСдан бошқа солиқ турлари бўйича ҳосил бўлган ортиқча солиқлар суммалари уч кунда қайтариб бериш (амалда 10 кундан 15 кунгача) юзасидан қўшимча преференциялар берилади.

Яна бир рағбатлантириш – солиқ ва божхона органларида товарларни импорт қилишда вақтида тўланган солиқларни ҳисобга олиш тизими жорий қилинапти.

Бунгача бу факат йирик солиқ тўловчилар ҳамда “20 минг тадбиркор – 500 минг малакали мутахассис” дастури доирасида сертификат олган қорхоналар учун амал қилар эди. Энди рейтингни юқори бўлган тадбиркорлик субъектларига ҳам мазкур тартиб татбиқ этилади.

Рейтингнинг асосий мақсади – тадбиркорларни ихтиёрий равишда қонунчиликда белгиланган меъёрлар бўйича мажбуриятларни ўз вақтида бажаришига ундашдир.

Юқори баллга эга бўлиш учун нима қилиш керак?

Рейтинг баҳолаш мезонлари 23 та. Улар 3 та гуруҳга бўлинган. **Биринчиси**, ҳамма учун бир хил бўлган умумий 10 та мезон кўзда тутилган. Мазкур мезонлар орқали тадбиркор 100 балл олиш имконияти мавжуд.

Иккинчиси, қамайтирувчи 9 та мезон. Бу мезонлар қонунчилик талаблари бузилган таҳдидлар ёки ҳисоботларга қайта-қайта тузатиш киритиб тақдим этган ҳолатларда, йил давомида бир ҳудуддан бошқа ҳудудга кўчиш кўпайиб кетса ишлайди.

Учинчиси, рағбатлантирувчи 4 та мезон. “Ижтимоий реестр”, “Аёллар дафтари”га кирган фуқароларни ишга олган ва улар умумий ходимларининг 10 фоизидан кўпроқни ташкил қилган тадбиркорлик субъектларига 5 баллдан 10 баллгача қўшимча рағбатлантирувчи балл берилади.

Тадбиркорлик субъектларини баҳолашда фаолиятни узоқ давом эттириш, солиқ ҳисоботларини белгиланган муддатда тақдим этиш, солиқларни ўз вақтида ихтиёрий тўлаш каби ҳолатлар асосий рол ўйнайди.

Шунинг учун солиқ мажбуриятларини вақтида ва ихтиёрий бажариш рейтингда юқори балл олишни кафолатлайди.

Платформа қандай ишлайди?

Солиқ қўмитаси томонидан мавжуд 23 та мезон бўйича “ТАДБИРКОРЛАРНИНГ БАРҚАРОРЛИК РЕЙТИНГИ” платформаси ишлаб чиқилган. Платформа солиқ ҳисоботлари, тўланган солиқ суммалари, субъектнинг рўйхатдан ўтган санаси, бошқа органлардан олинган маълумотлар асосида тадбиркорларнинг рейтингини автоматик шакллантиради. Ушбу маълумотлар ҳар кўни тадбиркорнинг шахсий кабинети ва Савдо саноат палатасининг расмий веб сайтга жойлаштириб борилади. Тадбиркорнинг қандайдир қамчиликлари бўлиб, паст балл олса, дастур нима сабабдан бундай балл олгани ва қамчиликлар қандай бартараф этилишини кўрсатиб туради.

Бу шаффоф рейтинг бўлиб, тадбиркор ўзи ва контрагенти рейтингда қанча балл тўплагани ва нима учун шу баллни олганини кўриб туради. Рейтингнинг амалиётда қўлланилиши тадбиркорларнинг тўғри ишлаши, ривожланишига рағбат беради.

Солиқ тўловчилар билан дўстона мулоқот керак

СОЛИҚЧИ-КЎМАКЧИ

Солиқ ходимлари
маҳалладаги
“еттилик” билан
ҳамкорликда
солиқ базасини
кенгайтириш,
тадбиркорлик
фаолиятини
қонунийлаш-
тириш ҳамда
ўзини ўзи банд
қилганларга
кичик бизнес
тоифасига ўтишда
кўмаклашиш каби
21 та йўналишда
иш олиб
бормоқда.

ГУЛНОРА ТОШТЕМИРОВА,

ШЎРЧИ ТУМАНИДАГИ “САКСОНКАПА”
МАҲАЛЛАСИ СОЛИҚ ИНСПЕКТОРИ.

Соҳа ходимларининг “маҳаллабай” тизими асосида фаолият юритиши маҳаллаларда қўшимча даромад манбаларининг яратилиши ва маҳаллий бюджет тушумларининг ошишига хизмат қилмоқда. Иш самардорлиги ҳудуддаги аҳолининг кўз ўнгига бўлаётган ўзгаришлар ва “Маҳаллаларда солиқ органлари фаолияти” ахборот тизими орқали баҳолаб боришмоқда.

Бугунги кунда “Саксонкапа” маҳалласида 20 дан ортиқ тадбиркорлик субъекти, 743 нафар мол-мулк ҳамда 785 нафар ер солиғи тўловчиси бор. Шунингдек, 253 нафар ўзини ўзи банд қилган фуқаро яшайди. Ушбу маҳаллага бириктирилганимда, энг аввало, хатлов ишларини амалга оширдим. Тадбиркорлик субъектлари ва хонадонларда бўлиб, солиқ тўловчилар билан яқиндан танишдим. Кунлик режа-график асосида уйма-уй юриб, аввалига ўрганиш, ундан сўнг тушунтириш ишлари олиб бордим. 2023 йил якунларига кўра, кўрсаткич режа ижросини 189 фоизга, жорий йилнинг январь ойида эса 103 фоизга бажардим.

Солиқларнинг вақтида тўлианишини таъминлашда, “Солиқчи-кўмакчи” тамойили асосида иш олиб бориш муҳим. Яъни, тадбиркорлар билан учрашганда, аввало, улар қандай фаолият юритишаётгани, мавжуд муаммолари ҳақида сўрайман. Мавжуд муаммолари масалаларни сектор раҳбари ва “маҳалла еттилиги” кўмағида ҳал этишга ҳаракат қиламан. Тадбиркорлик субъектларига онлайн назорат касса машиналаридан мунтазам тарзда фойдаланиш, харид чекларини бериш, ишчи-ҳодимлар сонини яширмаслик, ҳисоботларни ўз вақтида топшириш, қамчилик ва хатоликларга йўл қўймаслик кераклигини тушунтиряпман. Баъзан айрим тадбиркорларга бухгалтерия ҳисобини юритиш ва солиқ ҳисоботларини топширишга кўмаклашаман.

Муҳими, солиқ тўловчилар билан дўстона мулоқотни йўлга қўйиш керак. Ана шунда қўтилган натижага эришиш мумкин.

Сурхондарё вилоятидаги 724 та маҳаллага
302 нафар солиқ ходимлари бириктирилган.

“Оилавий ажралишлар тўқликка шўҳлик туфайли”

ХАДИЧА ОЧИЛОВА,

ОЛМАЛИҚ ШАХРИДАГИ
“ДЎСТЛИК” МАҲАЛЛАСИ РАИСИ.

МУАММО

Маҳалла аҳолисининг ярми “Олмалиқ кон-металлургия комбинати” акционерлик жамиятида ишлайди. Паррандачилик, иссиқхона ва чорвачилик йўналишлари маҳалланинг ўсиш нуқталари сифатида белгилаб олинган.

Ўтган йили кам таъминланган, ишсиз, “Аёллар дафтари”да турган йигирмата хонадонга туҳумлар билан бирга, инкубатор берилди. Аксарияти уч марта лаб жўжа очириб, яхши даромад олди. Шу тариқа кўплаб хонадонлар жўжа билан таъминланди. Бироқ ёз ойига келиб, иссиқ ҳароратдан кўпи нобуд бўлди.

Маҳаллада ўндан ортиқ иссиқхона фаолияти йўлга қўйилди. Ҳоким ёрдамчиси кўмағида бўш ётган бир бинони таъмирлаб, тикувчилик бўйича кооперация ташкил этдик. Беш нафар аёлга ётган машина олиб бериб, иш бошладик. Уларга буюртмалар топдик. Икки юзта лаб либослар тикишди. Кунлар совиб, бинонада кулупнай этиштирилмоқда. Натижада бешта доимий, ўнлаб мавсумий иш ўринлари яратилди.

Яна бир фуқаро Шохрух Абдурасулов 10 сотих қаровсиз майдонда иссиқхона ташкил этиб, лимон кўчатчилиги билан шуғулланмоқда. Қатор ораларига турли хил манзарали гуллар парваришланмоқда. Абдухалил Баймаков лимон, Қарима Қунишева гул кўчатлари ва турли хил кўкатлар этиштирилмоқда.

Томорқачилик кенг ривожланган. Ҳар бир хўжаликда рўзғорбоп маҳсулотлар билан бирга, турли мевали дарахтлардан иборат боғлари бор. Айниқса, ёнғоқ, узум, гилос, олма, ўрик мўл.

Уч юзта лаб терак, 200 туп ёнғоқ эккан фуқаролар бор. Бироқ оқова сув муаммо бўлганди.

Ҳоким ёрдамчиси кўмағида бўш ётган бир бинони таъмирлаб, тикувчилик бўйича кооперация ташкил этдик. Беш нафар аёлга ётган машина олиб бериб, иш бошладик. Уларга буюртмалар топдик. Икки юзта лаб либослар тикишди. Кунлар совиб, бинонада кулупнай этиштирилмоқда. Натижада бешта доимий, ўнлаб мавсумий иш ўринлари яратилди. Асосий муаммо, тўқликка-шўҳлик. Бирор оилада жиддий муаммо йўқ. Минг афсуски, аёлларимиз ўртасида хиёнат қилиш ҳолати учрамоқда. Шунингдек, қайнона-келин муносабатлари ва учинчи шахс аралашуви тинч оилаларга раҳна солмоқда.

Ўтган йили 10-15 йилдан буён бирга яшамаётган учта оила ажралишди. 21 та оила яраштирилди. Жорий йил январь ойининг ўзига яна учта оила яраштирилди. Асосий муаммо, тўқликка-шўҳлик. Бирор оилада жиддий муаммо йўқ. Минг афсуски, аёлларимиз ўртасида хиёнат қилиш ҳолати учрамоқда. Шунингдек, қайнона-келин муносабатлари ва учинчи шахс аралашуви тинч оилаларга раҳна солмоқда.

2022 йил Равшан Ёқубов “Беш

ташаббус олимпиадаси”нинг республика босқичида стол тенниси бўйича ғолиб бўлгач, маҳаллада баскетбол ва мини футбол майдони қурилди. Бугун ушбу майдон ёшлар билан гавжум. Ёшлар етакчиси Илсжон Сапаралиев “Беш ташаббус олимпиадаси” доирасида ҳар кўни турли тадбир ва спорт мусобақалари ташкиллаштириб боради. 12-мактабдаги фан, мусика ва спорт тўғрақлари ишлаб турибди. Қўни кеча ёшларимиз Илсжон Сапаралиев бошчилигида “Металлургия” маданият саройида “Қора қуёш” спектаклини томоша қилиб келишди.

Тез орада икки нафар қизимиз – Севинч Ҳамидова, Чарос Расулова инглиз тили тўғраги ташкил этиб, 20 нафар ўқувчини ўқитишни бошлади.

Ўтган йили сентябрь ойида “Ташаббусий бюджет” лойиҳаси орқали 750 миллион сўм ютиб олгандик. Ушбу маблағ ажратилса, замонавий маҳалла идораси, кутубхона қурилади. Унинг ёнидан новвойихона, сартарошхона қуриш ниятидамиз.

Айрим маҳсулотлар учун ҚҚС қайтарилади

БИЛАСИЗМИ?

Президент қарорига кўра, “Ижтимоий ҳимоя ягона реестри”га киритилган жисмоний шахслар чакана савдо объектларидан айрим товарларни сотиб олганда харид суммасидан 1 фоиз микдордаги кешбек ўрнига, 12 фоиз қўшилган қиймат солиғи (ҚҚС) қайтарилади.

ҚҚС қайтариб бериладиган маҳсулотлар рўйхати:

- Кўй гўшти;
- Парранда гўшти;
- Мол гўшти;
- Тухум;
- Ўсимлик ёғи.

ҚҚСни қайтариб олиш учун “Ижтимоий ҳимоя ягона реестри”даги истеъмолчи Солиқ мобил иловасини юклаб олиб, FACE ID орқали рўйхатдан ўтиши ҳамда иловада харид чекининг QR-кодни сканер қилиши лозим.

ҚҚСни қайтаришда сотиб олинган маҳсулот ҚҚС қайтариладиган маҳсулотлар рўйхатига кирганлиги, харидор “Ижтимоий ҳимоя ягона реестри”да эканлиги ҳамда тадбиркор ҚҚС тўловчи сифатида рўйхатдан ўтганлиги инobatга олинади.

Агар реестрдаги истеъмолчи:

ҚҚС қайтариладиган маҳсулотлар билан бирга, бошқа турдаги маҳсулотларни харид қилиб, чекини рўйхатдан ўтказганда ҚҚС қайтариладиган маҳсулотлар учун 12 фоиз, бошқа турдаги маҳсулотлар учун 1 фоиз кешбекка эга бўлади;

ҚҚС тўловчиси бўлмаган тадбиркорлик субъектидан ҚҚС қайтариладиган маҳсулотлар сотиб олганда 1 фоиз кешбек қайтарилади.

ҚҚС суммаси чек рўйхатдан ўтказилган ойдан кейинги ойнинг 25-санасидан сўнг Солиқ мобил иловаси орқали тўлаб берилади.

1 июндан
“МАХАЛЛА – ТУМАН –
ВИЛОЯТ – РЕСПУБЛИКА”
даражасида
“Ёш тadbиркор”
танлови ўтказилади.

Йўлларда
ХАВФСИЗЛИКНИ
ТАЪМИНЛАШДА
аҳоли ва йўл ҳаракати
иштирокчиларининг
fikри иноватга
олинади.

Прокурор назорати
хужжатлари орқали
48 606 НАФАР
ШАХСНИНГ ҲУҚУҚИ
тикланди.

6

№7 | 2024 йил 3 ФЕВРАЛЬ, ШАНБА

Mahalla

МИНБАР

“Лашкарбеги” бегона маскан эмас!

Яқинда пойтахтимизнинг Янги ҳаёт тумани Ал-Фарғоний номидаги маҳаллада ўтказилган маданий-маърифий тадбирда қатнашдим. Маҳалла ёш бўлишига қарамасдан, ҳавас қиларли даражада. Янги қурилган маҳалла биноси қўлай ва шинам.

Бундай шароитни кўриб, ўзимизнинг маҳаллада нега шундай қўлайликлар яратилмаганидан хўрсиндим. Ахир, бизнинг маҳалла пойтахт марказида жойлашган. Худуддаги идора ва муассасаларга келиб кетадиганлар (хатто хорижликлар) кўп. Маҳалла кенгаши кичкина учта хонада жойлашган. Фуқаролар билан тизимли ишлаш учун қўлайликлар йўқ бўлса, жонқуяр фаоллардан нимани кутиш мумкин?!

Туман ҳокимлиги ёки маҳалла кенгаши бирор маданий-маърифий тадбир ўтказмоқчи бўлса, олий ўқув юртлари ёки давлат ташкилотлари биналаридан фойдаланиш учун рухсат сўрашга мажбур. Шароит йўқлигидан маҳалла кенгаши комиссияларининг мунтазам ишлаши, режа ва лойиҳалар муҳокамаси ва ижросини биргаликда кўриб чиқиш мушкул.

Маҳалла идорасидаги мавжуд ҳолат туман, хатто шаҳар ҳокимлигига яхши маълум. Бу вазиятдан туман ҳокимининг маҳалладаги ёрдамчиси хабардор. Қолаверса, 2022 йил 15 апрелда маҳалла фаолларидан 35 нафари имзоси билан Мирзо Улуғбек тумани ҳокимига мурожаат хати юборилган эди. Ортада қолган йилнинг 25 ноябрь санасида “Mahalla” газетасида Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Мукаддас Абдусаматованинг “Идоранинг жойини ижарага беришган...” сарлавҳали мурожаати эълон қилинган эди. Бироқ маҳалламизнинг тиниб-тинчимас, қуюнчақ фаолининг туман ва шаҳар амалдорлариға мурожаати жавобсиз қолмоқда.

Президентимизнинг маҳаллалар ролини ошириш, уларнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, мамлакатимизда олиб борилаётган ислохотларда иштирокини кучайтириш борасидаги фармон ва қарорлари “Лашкарбеги”га дахлдор эмасга ўхшайди.

Менимча, туман ва шаҳардаги баъзи мансабдорларда оддий одамларга эътибор, мавжуд муаммоларни ҳал этишга астойдил ҳаракат қилиш истаги етишмаяпти. Улар ушбу вазиятда доимо одамлар орасида бўлиб, фуқароларнинг фикр ва истаklarини эшитиши, уларни ҳаётдан рози бўлиши учун эртаю кеч ҳаракат қилишни ўргансалар яхши бўлар эди...

СОБИР ҚУРБОНОВ,

МИРЗО УЛУҒБЕК ТУМАНИДАГИ
“ЛАШКАРБЕГИ” МАҲАЛЛАСИДАН,
“НУРОНИЙ” ЖАМЪАРАСИ РЕСПУБЛИКА БОШҚАРУВИ
ФАОЛИ, 1-ДАРАЖАЛИ МЕҲНАТ ФАҲРИСИ.

ПРОФИЛАКТИКА ХУДУДИ

Ҳуқуқбузарликлар илдизи – спиртли ичимлик, ишсизлик ва оиладаги низолар

ички ишлар органларининг ҳуқуқ-тартибот
масканлари барпо этилиши ҳуқуқбузарлик
ва жиноятчиликнинг олдини олишда
муҳим аҳамият касб этипти

ОЙБЕК УРИШЕВ,

ФОРИШ ТУМАНИДАГИ “ХОНБАНДИ”
МАҲАЛЛАСИ ПРОФИЛАКТИКА КАТТА
ИНСПЕКТОРИ.

Мамлакатимизнинг барча маҳаллалар, қишлоқлар, овуллар ва энг чекка аҳоли пунктларида профилактика инспекторларининг самарали хизмат кўрсатиши йўлга қўйилди. Маҳалла ва кенг жамоатчилик билан фаолият олиб борадиган ички ишлар органларининг ҳуқуқ-тартибот масканлари барпо этилиши ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликнинг олдини олишда муҳим аҳамият касб этипти.

Туман марказидан 10 километр олисда жойлашган “Хонбанди” шаҳарча фуқаролар йиғинида 11-сонли маҳалла ҳуқуқ-тартибот маскани барпо

этилиб, зарур шарт-шароитлар яратилган. “Обод ва хавфсиз маҳалла” тамойили асосида “маҳалла еттилиги” билан ҳамкорликда маҳаллада фуқаролар хавфсизлигини таъминлаб, хавфсиз муҳитни яратишга ҳаракат қилияпмиз.

Худудда мактаб, боғча, оилавий шифохона пункти ва маданият маркази, меҳмонхона жойлашган. Ховлилардан ташқари, 14 та кўп қаватли уйлар бор. Кўп қаватли уйлар жойлашган ҳудудга 8 та кузатув камералари қўйилганди. Бироқ улар об-ҳаво таъсирида яроқсиз ҳолатга келди. Кузатув камераларини янгилаш ва кўпайтириш бўйича тегишли ташкилотларга таклифлар берилган.

Маҳаллада 2021 йил октябр ойида иш бошлаганимда

7 та жиноятчилик бор эди. Хозир “яшил” тоифадамиз. Асосий ҳуқуқбузарликлар ёш оилалар ўртасидаги қелишмовчиликлар, спиртли ичимликлар ва ишсизлик натижасида юзага келмоқда. Худуддаги савдо дўконларида спиртли ичимликлар савдоси аниқланиб, уларнинг сонини камайтириш бўйича масъул ташкилот вакиллариға таклифлар берилган. Бу борада аҳоли, айниқса, ёшлар ўртасида мунтазам тарғибот тадбирлари ўтказилиб, тушунтириш ишлари олиб боришмоқда.

Келгуси режаларимиздан бири, “яшил” тоифани барқарор сақлаган ҳолда маҳаллани жиноятчиликдан холи ҳудудга айлантириш. Бу борада “маҳалла еттилиги” билан ўзаро ҳамкорликда самарали ишлар олиб боришмоқда.

ФОРИШ ТУМАНИДАГИ “ХОНБАНДИ” МАҲАЛЛАСИ ПРОФИЛАКТИКА КАТТА ИНСПЕКТОРИ,
майор Ойбек Уришев “Намунали маҳалла ҳуқуқ-тартибот масканлари”
қўрик-танловининг Жиззах вилояти босқичида иккинчи ўринни эгаллади.

ҲОЛАТ

P/S: Газетанинг келгуси сонларида жамиятда ота-онаси ёки ота-онасининг ўрнини босувчи шахслар томонидан назоратсиз қолдирилган болалар билан ишлаш ҳақида таҳлилий материал чоп этилади. Унда ота-оналарнинг мажбуриятлари, назоратсиз қолдирилган болаларни қайси органлар назорат қилиши, улар билан қандай профилактика ишлар олиб борилиши ҳақида сўз юритилади.

Ички ишлар ходими вояга етмаганга қўполлик қилди

бола бош соҳасидан лат
еган ва қаттиқ эмоционал
қўрқиш ҳолатига тушган

МАҚСАДБЕК ҚўЧҚОРОВ.

Ижтимоий тармоқларда ички ишлар ходимларининг мактаб ўқувчисини хизмат машинаси салонига мажбурлаб солаётгани акс этган видео кенг муҳокамаларга сабаб бўлди. Мазкур ҳолат бўйича боланинг онаси Болалар омбудсмениға мурожаат қилган.

Болалар омбудсменининг маълум қилишича, ички ишлар органлари ходимлари 2011 йилда туғилган болада пиротехника воситалари борлигини аниқлаб, болани хизмат машинасига куч ишлатиб, мажбуран ўтқазिशга уринган ҳолда унга нисбатан қўпол ва номқбул муносабатда бўлганлар. Бунинг оқибатида бола бош соҳасидан лат еган ва қаттиқ эмоционал қўрқиш ҳолатига тушган.

Ички ишлар ходимлариға нисбатан мазкур ҳолат юзасидан хизмат текшируви ўтказилиб, уларнинг ҳаракатларида вояга етмаган болага нисбатан қўпол муносабатда бўлиш ҳамда Ички ишлар вазирлиги Касб маданияти кодексини бузиш ҳолатлари юзасидан “Хайфсан” интимоий жазоси қўлланилган.

Хозирда Болалар омбудсмани сўровига кўра, Тошкент шаҳар прокуратураси мазкур ҳолатга ҳуқуқий баҳо бериш масаласини ўрганмоқда.

Агар ўқувчи болада пиротехника воситалари борлиги аниқланган бўлса, танганинг иккинчи томонини эътиборсиз қолдириб бўлмайди. Пиротехника воситаси нафақат ўша бола учун, балки ён-атрофдаги тенгдошлари ҳаёти ва саломатлигига жиддий хавф солиши мумкин эди. Шу боис бундай болаларнинг ота-онаси билан учрашиб, уларнинг тарбияси билан жиддий шуғулланиш керак.

Албатта, юқоридаги каби қўпол муносабатда эмас, балки “маҳалла – ота-она – таълим муассасаси” ҳамкорлигида тизимли иш олиб борилса, натижа самаралироқ бўлади. Минг афсуски, Янги йил байрами ўтган бўлса-да, пойтахтимизнинг айрим ҳудудларида тунги вақтлар пиротехника воситаларининг кучли шовқинлари ҳамон жаранглаб турибди. Бундан, айниқса, чақалоқлар, ёши катта инсонлар қаттиқ қўрқувага тушмоқда.

Таклифимиз, бундай вазиятларни профилактика инспекторлари қаттиқ назоратга олиши, юқорида айтганимиздек, “маҳалла – ота-она – таълим муассасаси” ҳамкорлигини кучайтириш зарур.

ЯНГИЛИК

Инспекторлар ваколати кенгайтирилди

хотин-қизлар учун 12-59 ва 12-86 ишонч рақами ишга туширилди

Президент томонидан 2024 йил 1 февраль куни имзоланган қонун (ЎРҚ-902-сон) билан Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга қўшимчалар киритилди.

Унга кўра, болаларни тарбиялаш ва уларга таълим бериш бўйича мажбуриятларни бажармаганликда, жамоат жойларида тамаки ёки алкоголь маҳсулотини истеъмол қилганликда, шунингдек вояга етмаган шахсни ғайриижтимоий хатти-ҳаракатларга жалб қилганликда айбдор шахсларни маъмурий жавобгарликка тортиш учун ички ишлар органларининг вояга етмаганлар масалалари бўйича инспектор-психологларига зарур ваколатлар берилди.

Профилактика
инспекторининг
асосий
вазифалари:

- Маҳаллада ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш чораларини кўради.
- Жамоат тартибини сақлаш ва хавфсиз муҳитни таъминлайди.
- Фуқароларнинг қўлай атроф-муҳитга бўлган ҳуқуқларини амалга оширишда кўмаклашади.

ЭСЛАТМА:

Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 14 июндаги қарорига асосан, республика, вилоят ва туман (шаҳар) ички ишлар органлари тизимида хотин-қизлар билан ишлаш масалалари бўйича инспектор лавозимлари жорий этилган. Уларга бевосита хотин-қизларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, қийин аҳволга тушиб қолган ҳар бир хотин-қизга ёрдам кўрсатиш билан бирга, улар ўртасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш чораларини кўриш вазифалари юклатилган.

ЯНА БИР ЯНГИЛИК:

Оила-турмуш муносабатлари доирасида жиноятларнинг барвақт олдини олиш ҳамда қийин вазиятга тушиб қолган хотин-қизларга тезкорлик билан зарурий ёрдам кўрсатиш мақсадида тизимда қисқа 12-59 ва 12-86 рақамли Ишонч маркази ташкил этилган. Ўтган йилнинг ўзида 9 598 нафар аёлга психологик ва ҳуқуқий ёрдам берилиб, ҳуқуқларини тиклаш чоралари кўрилди.

Бухоро шаҳри
худудида
“БОҚИЙ БУХОРО”
ТАРИХИЙ-
ЭТНОГРАФИК ПАРКИ
барпо этилади.

2023 йилда
Ўзбекистонликлар
424 658 ДОНА
автотранспорт
воситаларини
сотиб олган.

Эронга сайёҳ
сифатида келган
Ўзбекистон фуқаролари
жорий йил
4 ФЕВРАЛДАН
ВИЗАСИЗ
кира олади.

Натижа

“Хонадонбай” ва “фуқаробай” ёндашув ўзини оқлаяпти

Раҳима МИРҲОЛИҚОВА,
Оила ва хотин-қизлар
қўмитаси бўлим бошлиғи.

Р.Мирҳолиқова.

Турмушда кийналган, атрофдагилардан меҳр-мурувват кутиб яшаётган аёл баъзан дардини кимга айтишни билмай қолади. Чорасизликдан йўл қидириб тополмайди. Жамиятдаги шундай фуқароларни қўллаб-қувватлаш, муаммоларига ечим топиш мақсадида маҳаллаларда хотин-қизлар фаоли лавозими жорий этилган.

Бу мутахассислар 2024 йил 3 январь ҳолатига республика бўйича “хонадонбай” ва “фуқаробай” ёндашув асосида суҳбатлар натижасида 15 027 949 нафар хотин-қизларнинг маълумотларини янгиллади.

“Муаммолар” модули орқали 558 892 та муаммо аниқланиб, шундан 538 644 таси бартараф этилди. Миграциядаги 9 731 нафар хотин-қизларнинг 9 509 нафарининг оилаларига ёрдам кўрсатилди, 3 335 нафар, хусусан вояга етмаган фарзандлари бор аёллар миграциядан қайтарилди.

“Хотин-қизлар фаоллари учун методик ёрдам кўрсатиш” гуруҳи ташкил этилди. Хотин-қизлар фаолларининг ўзаро тажриба алмашиши, уларга услубий ёрдамлар кўрсати-

лиши йўлга қўйилди. Маҳалладаги хотин-қизлар фаолларига давлат хизматчиси мақоми берилиши муносабати билан сифат таркиби яхшиланди. Олий маълумотли мутахассислар сони 79 фоизни ташкил этиб, 2,7 баробарга, 30-40 ёшдагилар сони 1,8 баробарга ортди. 60 ёшдан юқоридагилари сони 1,6 баробарга камайди.

Хотин-қизлар фаолларининг билим ва малакаларини ошириш, эҳтиёжманд аҳолининг ижтимоий ҳимояси ва маҳаллада ижтимоий хизматларни юритиш, оилавий кадриятларни мустаҳкамлаш, оилавий ажралишларнинг олдини олиш, нотинч оилалар билан ишлаш методикаси ҳамда иш юритиш тартиб-таомилларини тушунтиришга қаратилган 3 босқичли ўқув курслари ташкил этилди. Қўмита томонидан Ўзбекистон Психолог-

лар ассоциацияси ҳамкорлигида маҳалладаги хотин-қизлар фаолларида оилалар билан ишлашда низоли вазиятларни олдини олиш, хотин-қизларга ҳуқуқий-психологик ёрдам кўрсатиш борасида психолог-

гик билимларини шакллантиришга қаратилган семинар-тренингларга 51 нафар малакали психологлар жалб этилди.

Маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари фаолиятининг энг муҳим

самарадорлик кўрсаткичлари натижаларига кўра, Тошкент шаҳар — 88,03, Қашқадарё — 87,13, Сурхондарё — 87,0, Жиззах — 86,97, Самарқанд — 86,78, Наманган — 85,92, Хоразм — 85,89, Фарғона —

85,66, Сирдарё — 85,38, Қорақалпоғистон Республикаси — 84,88, Бухоро — 84,26, Навоий — 84,2, Тошкент — 84,19, Андижон — 79,91 балл тўплади. Фаолият натижаларига кўра, Миллий кадрлар заҳирасига киритиш учун 100 нафар маҳалладаги хотин-қизлар фаоллари номзоди тавсия этилди.

Жамиятда янги маънавий макон яратиш, обрў-этиборли ва ҳаётий тажрибага эга бўлган аёлларнинг саъй-ҳаракатларини бир ғоя ва бир мақсад остида бирлаштириш мақсадида ташкил этилган “Оқила аёллар” ҳаракати атрофига 154 000 нафарга яқин фаол ва ташаббускор аёлларни бирлаштирди.

2023 йилда 1 914 нафар эҳтиёжманд оилалар хотин-қизлари, 351 нафар камида беш йил меҳнат стажига эга бўлган, лекин олий маълумотга эга бўлмаган хотин-қизлар Қўмита тавсияномаси асосида олий таълим муассасаларига қўшимча давлат гранти асосида талабаликка қабул қилинди.

2022-2023 ўқув йилида 14 110 нафар магистратурада ўқиётган талаба қизларнинг 153,4 миллиард сўм контракт тўловлари тўлаб берилди. 2023 йилда 96,1 минг нафар талаба хотин-қизлар учун 31 005 миллиард сўм миқдорда имтиёзли (фоизсиз) таълим кредитлари ажратилди ҳамда 134 миллиард сўм миқдорда ажратилган таълим кредитлари учун ҳисобланган фоиз маблағлари тўлаб берилди.

Қўмак

“Аёлларга дугонадек бўлиб кетганмиз”

Хотин-қизларга тадбиркорликнинг йўл-йўриқ ва афзалликлари ўргатиляпти

Мархабо ВАФОЕВА,
Нурота туманидаги “Авазсой”
маҳалласи хотин-қизлар фаоли.

Саккиз йилдан буён хотин-қизлар фаоли лавозимиди фаолият юритаман. Аёллар билан дугонадек бўлиб кетганмиз. Уларнинг кўзига қараб, нима ташвиши бор, қандай ёрдам кераклигини тезда тушунам. Муаммолар чққур илдиз отиб кетмасидан аввал ечим топишга ҳаракат қиламан. Шунинг учун уч йилдан буён худудимизда оилавий ажралиш ва жиноятчилик қайд этилмади.

Бундай ижобий натижаларимизда маҳалланинг оқила аёлларидан Зулфия ая Жумаеванинг ҳиссаси катта. Бирор масалада маслаҳат ёки ёрдам керак бўлса, дарров уларга мурожаат қиламиз. Ўтган йили ҳамкорликда 4 та оилани муросага келтирдик. Мактабда юқори синф ўқувчилари билан кийиниш одоби, эрта турмушнинг салбий оқибатлари, одоб-ахлоқ ва интернетдан тўғри фойдаланиш каби мавзуларда давра суҳбати ўтказилди. Бундай тавсия ва ўғитлар ёшларнинг келажақда ўз ўрнини топишда муҳим аҳамият касб этади.

Муяссар Мустафоева — Самарқанд давлат университети талабаси. Ўтган йили Навоий номидаги Давлат стипендияси соҳиббаси бўлди. Жуда иқтидорли ва интилувчан. Бадийий ижод билан шуғулланиб, шеърлар ёзиб туради. Ҳатто китоблар нашрдан чиққан. Биз дотим шу каби иқтидорли ёшларни ўқувчиларга намуна қилиб кўрсатамиз.

Йилда бир марта хатлов ва сўровнома ўтказиб, “Аёллар дафтери”га киритиладиган хотин-қизлар

Меҳнати оғир, жуда майда иш. Аммо одамлар шунга ўрганган. Даромади яхши бўлгани учун данакларни бирма-бир қўлдан ўтказиб, чақиб чиқишга эринмайди.

рўйхатини шакллантирамыз. Ўрганишлар натижасига кўра, 2023 йилда улар 97 нафарни ташкил этди. Олти та тоифа муаммолар кесимида уй-жойга муҳтож ва кредит олиб, тадбиркорлик бошлаш истайдиги фуқаролар қайд этилмади. Ҳозир айни шу масала, яъни аёллар ўртасида тадбиркорликни тарғиб этишга алоҳида эътибор қаратяпмиз. Аҳоли билан суҳбат жараёнида бунинг йўл-йўриқлари ва афзалликлари ҳақида маълумот бериляпти. Лекин уйда курак ва кашта тикиб, даромад топадиганлар анчагина. Қолаверса, Хулкар Турсунова ва Махлиё Икромова қўли гул чеварларимиздан. Ҳар бирида 4-5 нафардан шогирдлари бор. Сўнги урфдаги либосларни 60 минг сўмдан 80 минг сўмгача тикади.

Тадбиркор Ўқтам Нормуродов ташкил этган “Авазсой чеварлари” хусусий корхонаси 35 нафар аёлнинг доимий бандлигини таъминлаган. Улар хорижий давлатлар билан тузилган шартномага асосан, курувчилар учун махсус форма тикияпти. Буюртмаси жуда кўп.

Маҳалламизда ҳамманинг ўз олдига қўйган мақсад ва режалари бисёр. Энг муҳими, оилалар тинч ва ҳамжиҳат. Биз мутаассадилар факат уларга яхшироқ шароит яратиб бериш учун ҳаракат қиялпмиз.

Санаторийга йўлланма онлайн берилади

Рақамлашиш

Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги кексалар ва ногиронлиги бўлган шахсларга санаторийларга йўлланма учун навбатга олишнинг янги “INMA Sanatoriya” модулини ишга туширмоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг 2024 йил 25 январдаги тегишли қарори билан “Аҳолига санаторийларда даволашни учун йўлланмалар бериш соҳасига ахборот-технологияларни жорий этиш тўғрисида”ги Ҳукумат қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди.

Янги тизим “ФХДнинг ягона электрон архиви”, “Пенсия жағфармаси”, “ТИЕК” базаларига тўлиқ интеграцияланган бўлиб, барча маълумотлар онлайн равишда олинади. Мазкур интеграция мурожаат қилган шахсларнинг ҳақиқий ҳолатини, уларга белгиланган пенсия ва ногиронлик даражасини автоматик тарзда аниқлаш имконини беради.

Аризаларни Давлат хизматлари марказлари, Инсон ижтимоий хизматлар марказлари, Ягона интерактив давлат хизматлари портали ёки “Ягона миллий ижтимоий ҳимоя” АТдаги шахсий кабинети орқали топшириш имкони бўлади.

Янги тизимда “Инсон” ижтимоий хизматлар марказлари ходимларига марказдан ёки сайёр равишда санаторийларга йўлланма учун аризаларни киритиш имкониятлари яратилади. Барча келиб тушаётган аризалар тоифаси бўйича ажратилади, алоҳида бўлимда навбатга олинганда ҳамда тоифаларга ажратилган режадан келиб чиқиб, йўлланма берилади.

SMS-хабарнома тизими жорий этилади, навбати келган шахсга 20 кун ичида алоқа воситалари орқали SMS хабар берилади. Йўлланмалар амал қилиш муддати бошланишидан 10 кун олдин тақдим этилади.

Тажриба

Лаёқати бўла туриб “берсанг ейман” дейиш хато

Турмуш ўртоғи қамалиб кетгач, аёл беш йил умрининг ўзини кўз тикиб ўтказишни истамади, ажралш йўлини танлади

Боймурод ЖУМАЕВ,
Ўзғирган туманидаги
“Хавзак” маҳалласи раиси.

Ҳозир ота-онаси ва 5 ёшли фарзанди билан бирга яшайди. Йигитнинг яқинлари оилавий хорижга кўчиб кетишган. Набирасининг тақдири билан умуман қизиқмайди. Бундай вазиятда маҳалла аёлни ёлғизлатиб қўймади, қандай ёрдам бўлса берди. Лекин унинг талаблари кундан-кунга ортиб бораверди.

Аваллига моддий ёрдам сўраб келган бўлса, кейин менга уй олиб берасизлар, деган талаб қўйишни бошлади. Мурожаатларининг адоғи кўринмасди. Чорасизликдан бу масалани туман ҳокимлигигача олиб чиқдик. Сўровлари ўринсиз, деб топилди. Ҳозир ип йигирув фабрикасига ишга жойлаб қўйганмиз. 1 миллион 200 минг сўм маош олади. Бундан ташқари, фарзанди учун 250 минг сўм болалар пули берилади. Баъзан инсонда шундай боқимандалик қайфияти уйғониб қоларкан-да.

Ҳокимлик, маҳалла ва ҳомийлар доим эҳтиёжманд кишиларни қўллаб-қувватлашга тайёр. Лекин тани соғ, меҳнатга лаёқатли бўла

Меҳнати оғир, жуда майда иш. Аммо одамлар шунга ўрганган. Даромади яхши бўлгани учун данакларни бирма-бир қўлдан ўтказиб, чақиб чиқишга эринмайди.

туриб, “берсанг ейман...”, дейиш хато. Ўтган йили ҳақиқатан ёрдамга муҳтож бўлган 25 та оилага бор имкониятдан келиб чиқиб қўмак берилди. Хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш давлат мақсадли адоғи кўринмасди. Чорасизликдан бу масалани туман ҳокимлигигача олиб чиқдик. Сўровлари ўринсиз, деб топилди. Ҳозир ип йигирув фабрикасига ишга жойлаб қўйганмиз. 1 миллион 200 минг сўм маош олади. Бундан ташқари, фарзанди учун 250 минг сўм болалар пули берилади. Баъзан инсонда шундай боқимандалик қайфияти уйғониб қоларкан-да.

Ҳокимлик, маҳалла ва ҳомийлар доим эҳтиёжманд кишиларни қўллаб-қувватлашга тайёр. Лекин тани соғ, меҳнатга лаёқатли бўла

иссиқхона йўналишларида янги иш бошлашни таклиф қиялпти. Бу уйда фарзанд тарбиялаётган оналар учун жуда қўлай. Рўзгор юмушларидан ортиб, молга қараши ёки экинларга ишлов бериши мумкин.

Аҳолининг 90 фоизи тадбиркор. Ҳамманинг ҳовлисида катта-катта боғлари бор. Айниқса, ўрик дарахтини кўп экишади. Сабаби мевасини сотади, данагидан шўрданак тайёрлайди. Меҳнати оғир, жуда майда иш. Аммо одамлар шунга ўрганган. Даромади яхши бўлгани учун данакларни бирма-бир қўлдан ўтказиб, чақиб чиқишга эринмайди. Маҳалладошларимиз шу ишнинг ортидан кўша-қўша машина минияпти, баланд-баланд иморат қурапти. Одамлар шундай тўкин-сочин ҳаёт кечирса, биз мақсадимизга эришган бўламиз.

Маҳалла тизимидаги ишларни янада самарали ташкил этиш кўп жиҳатдан раиснинг зеҳни ва маҳоратига боғлиқ. Агар у “еттилик”ни бирлаштириб, ишни бир режа асосида ташкил этса, муаммо ва камчиликлар ўз вақтида ечим топади. Бунда ҳар бир ходимнинг аниқ вазифаларини тушунтириш ҳамда шунга мувофиқ натижа талаб қилиш керак.

“Пахтакор»нинг ёш футболчиси Муҳаммадали Уринбоев фаолиятини Англиянинг «Брентфорд» клубида давом эттиради.

“Хумо Арена”да теннис бўйича “Дэвис кубоги”нинг I Жаҳон гуруҳи плей-офф баҳсида Ўзбекистон Польшага қарши кортга чиқади.

Тошкент вилоятида 9,9 гектар ер майдонида ФУТБОЛ БИНО-ИНШООТЛАРИ қурилади.

Ижтимоий ҳимоя

Ф.Комилов

Ноги-ронлиги бўлган шахсларни реабилитация қилиш ва протезлаш марказлари қошида болаларни реабилитация қилиш бўлимлари очилади.

комиссия психологик-тиббий-педагогик комиссия ташкил этилади. Алоҳида таълим эҳтиёжлари бўлган болаларнинг комиссия кўригидан ўтиш учун ариза топшириш ва хулоса олиш жараёнлари тўлиқ рақамлаштирилади ва фуқаролар аризаларни бевосита ўзлари яшаш жойидаги маҳаллага бириктирилган ижтимоий ходимларга ёки туман (шаҳар) “Инсон” ижтимоий хизматлари марказларига тақдим қилади. Мурожаат кўриб чиқилади ва болаларни қайси турдаги муассасада тахсил олиши кераклиги тўғрисида комиссия хулоса беради.

Комиссия кўриги ўтказилишидан камида 3 кун олдин қонуний вакилларга алоқа воситалари, шу жумладан SMS-хабарнома орқали болани кўриқдан ўтказиш санаси вақти ва жойи кўрсатилган хабар юборилади. Ота-она фарзандини комиссия кўригига олиб келади. Хулосалари бевосита ота-онага электрон тарзда йўналтирилади.

Қарорнинг муҳим жиҳатларидан яна бири, ҳудудлардаги Ногиронлиги бўлган шахсларни реабилитация қилиш ва протезлаш марказлари қошида болаларни реабилитация қилиш бўлимлари очилади. Бу болаларимиз учун, албатта, қулай имкониятлар яратади. Яъни, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги реабилитация марказларида фақатгина тиббий хизмат амалга оширилган бўлса, бу тизимда ҳам тиббий, ҳам комплекс реабилитация ёрдами йўлга қўйилади. Бу эса тиббий-реабилитация хизматларига бўлган юкламани камайтиради.

Бир сўз билан айтганда, алоҳида таълимга эҳтиёжи бўлган болаларни жамиятга интеграция қилиш, уларни жамиятга қўшилишига ёрдамлаштиш ва кўмаклашиш имкониятларини янада оширади.

“Ғамхўрлик” гуруҳлари кимларга ғамхўрлик қилади?

Алоҳида таълимга эҳтиёжи бўлган болаларга кўмаклашишнинг янги тизими жорий этиляпти

Фарҳод КОМИЛОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти ҳузуридаги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги бош мутахассиси.

Вазирлар Маҳкамасининг жорий йил 25 январдаги қарорида алоҳида таълимга эҳтиёжлари бўлган болаларнинг таълим олишларини ташкил этиш ва уларни реабилитация қилиш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари белгиланди.

Қарорда ихтисослаштирилган мактабгача таълим ташкилотлари, ихтисослашган мактаб, мактаб-ин-

тернатлари қошида болаларга қисқа муддатда таълим-тарбия беришга мўлжалланган “Ғамхўрлик” гуруҳлари, шунингдек, ногиронлиги бўлган шахсларни реабилитация қилиш ва протезлаш ҳудудий марказларида болалар реабилитация бўлимларини ташкил этиш кўзда тутилган.

Ушбу қарорнинг афзалликлари ихтисослашган мактабгача таълим муассасалари, ихтисослашган мактаб ва мактаб-интернатларига қатнамайдиган, уйда ота-она ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар парваришида бўлган болалар учун муассасалар ҳузурида “Ғамхўрлик” гуруҳлари очилади. Бу 1 февралга

қадар Тошкент шаҳрида, 1-апрелдан Тошкент вилоятида тажрибадан ўтказилади. Шундан кейин 2024 йилнинг 1 августидан бошлаб бутун республика бўйлаб ташкил этилади.

Қарорнинг иккинчи муҳим жиҳати шундаки, ихтисослашган мактабгача таълим ташкилотлари ва ихтисослашган мактаб ва мактаб-интернатларига йўланма берувчи ягона

Ижтимоий хизмат марказлари қандай вазифаларни бажаради?

СЎРАГАН ЭДИНГИЗ...

— “Инсон” ижтимоий хизматлар марказларининг мақсади ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли қатламига маҳалла даражасида комплекс ижтимоий хизмат ва ёрдам кўрсатишни йўлга қўйишдан иборат. Улар оғир аҳволга тушиб қолган ёки тушиб қолиш хавфи бўлган шахслар ва оилаларга индивидуал ёндашув асосида маҳалла даражасида комплекс ижтимоий хизмат ва ёрдам кўрсатишни йўлга қўйиш, ўзгалар парваришига муҳтож ёлғиз яшайдиган ёки ёлғиз кексалар ва ногиронлиги бўлган шахсларга уйда парвариш қилиш ва қўллаб-қувватлаш реабилитация ҳамда санатор соғломлаштириш хизматларини кўрсатиш тизимини ташкил этади.

Ногиронлиги бўлган шахслар учун протез-ортопедия

Бекзод ЖУМАБОВ,
Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги бош мутахассиси.

мосламалари ҳамда реабилитация қилишнинг техник воситалари билан таъминлаш, уларга сифатли реабилитация ҳамда руҳий-ижтимоий хизматлар кўрсатилишини ташкил этади. Тазйиқ ва зўравонликка учраган шахслар билан ишлаш

Ижтимоий ҳимояга муҳтож шахс ёки оилани “Кейс менежмент” орқали баҳолашдан ўтказиб, давлат томонидан кафолатланган ёрдам олишга кўмаклашади.

ҳамда тазйиққа учраган хотин-қизлар, кексалар ва вояга етмаганларга ижтимоий-психологик хизмат кўрсатади. Энг эътиборлиси шундаки, маҳалладаги ижтимоий ходимлар ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлган шахс ёки оилани “Кейс менежмент” орқали баҳолашдан ўтказиб, нафақат давлат томонидан кафолатланган ёрдам ва хизматлардан олишга кўмаклашади, балки оиланинг кучли томонларидан фойдаланиб уларни оғир вазиятдан олиб чиқишга ёрдамлашади.

Нотинч оиладаги бола қалбида кемтик ва ғазаб уйғонади

Дилдора ЭРНИЁЗОВА,
Қарши туманидаги “Истиқлол” ва “Жумабозор” маҳаллалари ижтимоий ходими.

Турмуш ўртоғи хорижга ишлашга кетган аёл қайнопаси ва икки нафар қизи билан бирга қолади. Аввалига тинч-тотув яшаётганди. Лекин вақт ўтиб, орада келишмовчиликлар юзага кела бошлади. Амма жиянларини онасига қарши қилиб қўйгач, келин фарзандларини ташлаб, ота уйига кетиб қолади. Мана, бир ойдан буён она ва болалар бир-бирдан айро яшаб келяпти. Бу ҳақда хабар топган ота тезда уйига қайтиб келди. Ҳозир маҳалла фаоллари билан бирга бу оиланинг тўла-тўқис яшаши учун ҳаракат қилияпмиз. Ўзининг оиласи бузилган опа укасининг бахтли яшашига тўқсинлик қиляпти. Уларни муросага келтириш, 12 ва 14 ёшли қизларнинг ота-она бағрида улғайиши учун анча ишлар олиб борилди. Аёл эри билан яшашга рози, фақат алоҳида ижара уй олишни хоҳляпти. Шу аснода 3 ёшли фарзанд ўстираётган қайнопанинг ҳам турмушини тиклашга

уриняпмиз.

Агар оилалар тинч-тотув ҳаёт кечирса, болалар бахтни ҳис қилиб улғаяди. Қалбида кемтик, ғазаб ва алам пайдо бўлмайди. Жамиятда соғлом фикрли инсонлар сафи кенгаяди.

Ўзгалар парваришига муҳтож ёлғиз кексалар ногирон шахсларни қўллаб-қувватлаш бўйича Қарши туманида бир қатор ишлар амалга оширилади. Хусусан, фуқаро Зебо Ражабова уйда

ёлғиз яшаётганлиги, ўзгалар парваришига муҳтож эканлиги маълум бўлди. Бу ҳақда “Инсон” ижтимоий хизматлар марказига маълумот берилди.

Қатта ёшдагилар ва оғир ижтимоий вазиятга тушиб қолган оилалар билан ишлаш шўъбаси мутахассислари ва оилавий шифокорлар томонидан баҳолаш ўтказилди. Натижаси бўйича фуқарога ҳафтасига икки кун, икки ярим соатдан ижтимоий ходим ассистенти томонидан маиший хизмат кўрсатиладиган бўлди.

Болаликдан ногиронлиги бўлган бир фуқаронинг сертификат олишига кўмаклашдик. Шу хужжат асосида у юришга ёрдам берувчи мосламага эга бўлди. Анчадан бери ётиб қолган яна бир беморга махсус аравача олиб бердик.

Шу ўринда бир таклифим бор. Аҳолининг яратиб берилаётган имкониятлардан самарали фойдаланиши, ижтимоий хизматлар соҳасида олиб борилаётган янгилликлардан хабардорлигини ошириш учун оммавий ахборот воситаларида кенгрок камровда тарғибот-ташвиқот ишлари олиб борилса мақсадга мувофиқ бўларди.

Mahalla

Ўзбекистон маҳаллалари уюшмасининг ижтимоий-сиёсий, маънавий-маърифий газетаси

Бош муҳаррир:
Бахтиёр АБДУСАТТОРОВ
Дизайнер:
Абдулазиз АҲМЕДОВ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2019 йил 24 сентябрда 0019 рақами билан давлат рўйхатидан ўтказилган.

Муассис: «Mahalla» nashriyot-matbaa uy) МЧЖ

Тахририят манзили:
100192, Тошкент шаҳри
Мустақиллик шоҳ кўчаси 59-уй.
Телефонлар:
71 233-39-89, 71 233-10-92.
Нашр кўрсаткичи: 148

«Шарқ» НМАК
босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили:
Тошкент шаҳри
Буюк Турон кўчаси 41-уй.

Ўлчами — 380х587, 4 б.т.
4 330 нускада чоп этилди.
Буюртма №: F-220

Газета тахририят компьютер марказида саҳифаланди ва офсет усулида босилди.